

**Notitie Molukse gemeenschap
Nistelrode 2005**

Notitie

Molukse gemeenschap

Nistelrode

2005

Bernheze, februari 2005

Voorwoord

In Nistelrode woont een grote Molukse gemeenschap. In deze gemeenschap zijn een aantal organisaties (Stichting Pekaku, de Molukse Wijkraad en de Pastorani) en particulieren initiatieven actief die de belangen behartigen van Molukkers in Nistelrode en omgeving.

De gemeente Bernheze, het opbouwwerk van Stichting Diagonaal en de Molukse Unit van Palet, steunpunt voor multiculturele ontwikkeling in Noord-Brabant ondersteunen deze organisaties bij het realiseren van hun doelstellingen.

In gezamenlijkheid is gewerkt aan de notitie Molukse gemeenschap. Door het maken van deze notitie is een beeld gekregen van huidige ontwikkelingen in de Molukse gemeenschap in Nistelrode. De knelpunten en kansen die zich daarbij voordoen zijn met elkaar besproken. In gezamenlijkheid zijn conclusies getrokken en aanbevelingen geformuleerd.

Wij zijn er trots op dat deze notitie in goed onderling overleg en samenwerking met de vertegenwoordigers van de Molukse gemeenschap, de gemeente Bernheze, Stichting Diagonaal (unit Opbouwwerk) en Palet, steunpunt voor multiculturele ontwikkeling in Noord-Brabant (Molukse Unit) tot stand is gekomen.

De conclusies en aanbevelingen worden door alle partijen gedragen. Het vizier is dan ook gericht op de toekomst waarbij in alle openheid en onderlinge samenwerking gewerkt wordt aan de conclusies en aanbevelingen.

© gemeente Bernheze

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de gemeente Bernheze. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de gemeente.

Samenvatting

Het Moluks beleidsoverleg Bernheze¹ heeft de afdeling Welzijn en Onderwijs in 2003 verzocht een notitie te ontwikkelen over de huidige situatie van de Molukse gemeenschap in Nistelrode. De redenen hiervoor zijn dat er zich de afgelopen jaren in Molukse gemeenschap in Nistelrode en diens organisaties ontwikkelingen voordeden die niet bevorderlijk waren voor het gezamenlijke Moluks belang. En omdat de vorige notitie (sociale kaart) dateert uit 1998.

De gemeente acht het van groot belang dat Molukse gemeenschap een sterke organisatiestructuur krijgt die activiteiten ontplooit maar ook als spreekbuis van de Molukse gemeenschap kan fungeren.

Paragraaf 2 gaat in op het heden en verleden van de Molukkers in Nederland. Dit is noodzakelijk om de positie van de Molukkers in Nistelrode te begrijpen. De relatie en invloed van tendensen die zich afspelen in de Molukse gemeenschappen in Nederland, waarvan de Molukse gemeenschap in Nistelrode deel uitmaakt, komen aan bod in paragraaf 3.

Paragraaf 4 geeft een beeld van de lokale Molukse organisaties zoals de Wijkraad, Stichting Pekaku en de Pastorani. Vervolgens komen in paragraaf 5 lokale Molukse vertegenwoordigers aan het woord. Voor deze paragraaf hebben interviews plaats gevonden met de wijkraad, de Pastorani en Stichting Pekaku, Molukse jongeren en sleutelfiguren.

In paragraaf 6 zal aan de hand van cijfers en (beleids)informatie een beeld geschetst worden over onder andere de werkloosheidsituatie, het gebruik van de peuterspeelzalen, leerplichtzaken en leefbaarheid. Ook de gemeentelijke beleidsterreinen jeugd en ouderen komen aan bod.

In paragraaf 7 worden de conclusies getrokken. Een ervan is dat het verwachtingspatronen van de 1^e en 2^e generatie op gespannen voet staat met de realiteit waarin de 3^e generatie leeft en zich begeeft. Ook is de onderlinge samenwerking tussen de Molukse organisaties voor verbetering vatbaar. Een andere conclusie is dat het gemeenschappelijke belang plaats gemaakt heeft voor het individuele belang (dit komt terug in paragraaf 5).

Om de onderlinge contacten tussen de organisaties en de achterban te vergroten liggen er kansen op het gebied van (onderlinge) communicatie en samenwerking. Ook zijn er aanbevelingen op de terreinen van werkgelegenheid, onderwijs, leefbaarheid en ouderen.

Paragraaf 8 bevat de bijlagen.

De aanbevelingen moeten ook omgezet worden in acties. Hiertoe is een werkplan geschreven dat in paragraaf 9 wordt beschreven. Hierin worden de conclusies en aanbeveling concreet in te ondernemen stappen uitgewerkt. Voor het uitwerken van de aanbeveling zal een werkgroep samengesteld worden.

De notitie sluit af met de ondertekening door alle partijen die betrokken zijn bij de totstandkoming en uitvoering van deze notitie.

¹ In het Moluks beleidsoverleg hebben naast de gemeente vertegenwoordigers van besturen van stichting Pekaku, de Wijkraad en Pastorani, het Algemeen Maatschappelijk Werk, Politie, Stichting Diagonaal en Palet zitting.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	11
2	Heden en verleden	13
2.1	Onvoltooid verleden	13
2.2	Van landelijk naar lokaal beleid.....	13
3	Landelijke ontwikkelingen/tendensen	15
4	Molukse organisaties in Nistelrode	17
4.1	De wijkraad	17
4.2	Stichting Pekaku Nistelrode	18
4.3	Pastorani	18
4.4	Overige (particuliere) initiatieven.....	19
5	Molukse vertegenwoordigers aan het woord	21
5.1	Bevindingen uit de gesprekken met de wijkraad, pastorani en stichting.	21
5.2	Molukse Jongeren	22
5.3	Sleutelfiguren	23
6	Feitelijke gegevens	27
6.1	Demografische gegevens.....	27
6.2	Werkgelegenheid	28
6.3	Onderwijs	29
6.4	Peuterspeelzaal.....	29
6.5	Leerplicht.....	29
6.6	Lokale contacten	30
6.7	Ouderenbeleid.....	31
6.8	Jongerenbeleid.....	31
6.9	Leefbaarheid	31
7	Conclusies en aanbevelingen	33
8	Bijlagen	35
9	Werkplan notitie Molukse gemeenschap Nistelrode	41
10	Ondertekening notitie Molukse gemeenschap Nistelrode	56

1 Inleiding

Het Moluks beleidsoverleg Bernheze ² heeft de afdeling Welzijn en Onderwijs in 2003 verzocht een notitie te ontwikkelen over de huidige situatie van de Molukse gemeenschap in Nistelrode. De redenen hiervoor zijn dat er zich de afgelopen jaren in Molukse gemeenschap Nistelrode en diens organisaties ontwikkelingen voordeden die niet bevorderlijk waren voor het gezamenlijke Moluks belang. En omdat de vorige notitie (sociale kaart) dateert uit 1998.

Het beleid werd mede vorm gegeven en bepaald in het zogenaamde beleidsoverleg Molukse Gemeenschap. Dit overleg bestaat nog steeds.

De gemeente acht het van groot belang dat Molukse gemeenschap een sterke eigen organisatie krijgt die activiteiten ontplooit maar ook als spreekbuis van de Molukse gemeenschap kan fungeren. Dit belang heeft de gemeente uitgedrukt door in de perspectiefnota 2004-2007 een stimuleringsubsidie op te nemen. Deze subsidie is bedoeld om Stichting Pekaku in haar activiteiten te ondersteunen waar ook wordt verstaan het vergroten van het draagvlak onder de Molukse gemeenschap.

Het bepalen van de beleidsdoelen vindt plaats binnen het beleidsoverleg. Voorwaarden voor het slagen van de gekozen beleidsdoelen zijn dat deze door alle partijen gedragen worden, deze transparant en concreet zijn en binnen een bepaalde tijdspanne gehaald kunnen worden.

² In het Moluks beleidsoverleg hebben naast de gemeente vertegenwoordigers van besturen van stichting Pekaku, de Wijkraad en Pastorani, het Algemeen Maatschappelijk Werk, Politie, Stichting Diagonaal en Palet zitting.

2 Heden en verleden

Om Molukkers te begrijpen is het noodzakelijk om kennis te nemen van enkele zaken uit het verleden die in de perceptie van de Molukse doelgroep nog steeds van invloed zijn (2.2).

2.1 Onvoltooid verleden

Collectieve aspecten

Binnen de Molukse gemeenschap is een aantal collectieve aspecten aan te wijzen die een verklaring kunnen geven voor de wijze van opstelling en benadering van de Nederlandse samenleving. De reden van de komst van Molukse KNIL-militairen naar Nederland is politiek. In de nasleep van de dekolonisering van Indonesië wordt een groep van 4.000 militairen met hun gezinnen op dienstbevel (tijdelijk) overgebracht naar Nederland. In het totaal komen 12.500 personen naar Nederland. Bij aankomst worden de militairen collectief ontslagen door de overheid. In afwachting van terugkeer naar de Molukken worden ze collectief gehuisvest in afgelegen woonoorden en afhankelijk van de zorg van diezelfde overheid. Het beleid is niet gericht op deelname aan de Nederlandse samenleving. De contacten met de Nederlandse samenleving verlopen via de kampraden, waardoor het collectieve aspect wederom benadrukt is.

Door het verlies van werk en status en onvoldoende ondersteuning bij hun aspiraties voor een vrije republiek wordt een voedingsbodem gelegd voor het wantrouwen tegenover de Nederlandse overheid. Afspraken met overheden worden in dit licht gezien. Deze collectieve frustratie wordt in volle omvang doorgegeven aan de volgende generatie.

Minderheid binnen een minderheid

Waar veel mensen bijeen wonen, vol frustratie en ledigheid ontstaan makkelijk conflicten. Een kleine groep Zuidoost-Molukkers moet het in 1951 ontgelden. Daarom willen ze apart wonen van de Midden-Molukkers. Dit incident in Vught heeft tot de dag van vandaag zijn weerslag op de relatie met Midden-Molukkers. Sinds die tijd hebben Zuidoost-Molukkers zich afgekeerd van het RMS-ideaal en zijn ze politiek gezien neutraal of pro-Indonesisch georiënteerd. Dat leidt ertoe dat de katholieke Zuidoost-Molukkers in Nistelrode een minderheid vormen tussen de overwegend protestantse, RMS-gezinde Midden-Molukkers in Nederland.

2.2 Van landelijk naar lokaal beleid

Vanaf de komst naar Nederland heeft de landelijke overheid zich beziggehouden met de Molukse groep. Destijds werden in de woonoorden kampraden ingesteld waarvan het de bedoeling was om het beleid van de overheid te vergemakkelijken. In de praktijk ontptopten de kampraden zich meer als tegenspelers van de overheid.

Bij de invoering van de zelfzorgregeling (1956) en de uitvoering van de aanbevelingen van de Commissie Verwey-Jonker (vanaf 1959) hadden gemeenten nog nauwelijks inbreng in het beleid. Met uitzondering van het onderwijs en eventuele ordeverstoringen staan de gemeenten volledig buiten spel. Het beleid vanaf de jaren zestig was gericht op integratie-assimilatie. Het op integratie gerichte beleid in de jaren zestig stuit op veel verzet van Molukse zijde. Het almaar niet erkennen door de overheid van de politieke idealen van RMS-aanhangers leidt tot radicalisering onder sommige Molukse jongeren. Hun onvrede uit zich in een aantal gewelddadige acties, respectievelijk gericht op Indonesische doelen, op Nederlanders en ten slotte op Molukse leiders. Als reactie hierop wordt eerst een Nederlands-Molukse commissie in het leven geroepen en later het Inspraakorgaan Welzijn Molukkers, die de overheid moeten adviseren. De overheid komt in 1978 met een Molukkersnota voor alle Molukkers en maakt een aanvang met een meer gecoördineerd minderhedenbeleid. Van Molukse kant

ontstaat na de woelige periode van de jaren zeventig, in de jaren tachtig een klimaat van bezinning op idealen en opvattingen.

Molukse organisaties en de Nederlandse overheid gaan meer en meer samenwerken. Er wordt gewerkt aan positieverbetering en emancipatie van Molukkers in Nederland. In de gezamenlijke verklaring Metiary-Lubbers worden afspraken gemaakt over een herdenkingspenning en een jaarlijkse uitkering voor de eerste generatie, maatregelen op het gebied van huisvesting, werkgelegenheid en oprichting van een Moluks Historisch Museum.

De maatregelen op het gebied van onderwijs en werkgelegenheid hebben positieve effecten, maar worden doorkruist door het overheidsbeleid uit de jaren negentig dat gericht is op decentralisatie en decategorisering.

De landelijke overheid heeft in de jaren tachtig en negentig haar rol in het kader van de decentralisatie steeds meer aan de lokale overheid overgedragen. Dat leidt ertoe dat Molukkers meer en meer uit beeld verdwijnen en dat er geen sprake meer is van maatwerk. Molukkers worden doorverwezen naar algemene voorzieningen, die doorgaans nog niet toegerust zijn in te spelen op specifieke vragen. Molukse groepen blijven echter op grond van historische claims de centrale overheid aanspreken. Hoewel dit wellicht juist is, moet niet uit het oog verloren worden dat de landelijke overheid vaak niet thuis geeft en problemen beter op lokaal niveau geregeld kunnen en moeten worden. Veel Molukse gemeenschappen hebben moeite om deze omschakeling te maken.

3 Landelijke ontwikkelingen/tendensen

Aandacht voor Molukkers is niet meer vanzelfsprekend. Nederland kent ongeveer 60 Molukse gemeenschappen. Daarin laten zich een aantal lijnen zien die – in meer of mindere mate - ook lokaal in Nistelrode herkenbaar zijn. Derhalve komen deze in dit document aan bod.

Onderwijs

Het landelijk onderzoek van dr. Justus Veenman naar de positie van de derde generatie Molukkers (2001) laat zien dat de aanvankelijke optimistische lijn uit vorige onderzoeken niet wordt doorgetrokken bij de jongeren van de derde generatie.

Werkgelegenheid

Bij een economische recessie zitten Molukkers in de hoek waar de klappen vallen. Landelijke gegevens zijn niet voor handen omdat Molukkers als groep nauwelijks in de cijfers voorkomen. De derde generatie komt als zodanig niet in de statistieken voor. Geluiden uit enkele gemeenschappen wijzen op een stijging van de werkloosheid, vooral onder jongeren.

Individualisering

Westerse invloeden hebben de Molukse gemeenschap niet onberoerd gelaten. De Molukse gemeenschap is veranderd. Het collectieve denken en handelen, maakt meer en meer plaats voor het individuele. Traditionele Molukse waarden en normen zijn aan verandering onderhevig. De tweede generatie Molukkers is nog opgevoed in de Molukse (militaire) traditie en heeft haar eigen weg moeten vinden in de Nederlandse samenleving. In de opvoeding van de derde generatie staan de vanzelfsprekendheden ter discussie. Daarmee veranderen veel zekerheden in onzekerheden. Opvoeding is daarom voor veel ouders ook een onzekere aangelegenheid.

Professionele ondersteuning

In veel Molukkersgemeenten is een stagnatie opgetreden van het opbouwwerk cq sociaal-cultureel werk. Het wegvallen van Molukse beroepskrachten is hiervoor een belangrijke factor geweest.

Cohesie

Vergelijkbaar met de Nederlandse samenleving zien we ook in Molukse kring de belangstelling teruglopen voor vrijwilligerswerk. Naast druk, druk, druk en het geen tijd hebben, zien we dat binnen de Molukse gemeenschap ook andere motieven een rol spelen. Er wordt eerst naar de persoon (en zijn familie) gekeken en minder naar zijn ideeën en daden. Vandaar dat nieuwe initiatieven met argusogen bekeken worden. Dat maakt Molukkers terughoudend om verantwoordelijkheid te nemen. Zo kunnen mogelijke conflicten vermeden worden. Echter op momenten dat de Molukse gemeenschap van buitenaf bedreigd wordt, sluiten de rijen zich weer.

Veranderende oriëntatie

Verder zien we een verandering in richting/kijk binnen de Molukse gemeenschap: zij die in en zij die buiten de wijk wonen. Over het algemeen kan gesteld worden dat de oriëntatie anders gericht is. Molukkers in de wijk zijn meer naar binnen gericht en houden sterker vast aan culturele verworvenheden. Men zoekt minder snel contact met Nederlandse wijkbewoners. Bij veel Molukkers buiten de wijk, die in veel gevallen ook hoger opgeleid zijn, spelen zelfontplooiing en de maatschappelijke carrière een grotere rol. Verder speelt de vrees om boven het maaiveld uit te steken een rol. Vandaar dat er nogal eens terughoudend gereageerd wordt om zitting te nemen in besturen.

Woningbouwverenigingen

In diverse Molukkersgemeenten zijn problemen ontstaan met Nederlandse instellingen, waaronder de woningbouwvereniging. Deze vinden hun oorsprong in gemaakte afspraken, gedane beloften en de bijzondere positie van Molukkers waaruit wederzijdse rechten en plichten voortvloeien.

Het niet kunnen oplossen van problemen heeft soms te maken met gebrek aan draagvlak binnen de Molukse gemeenschap. Als het draagvlak aanwezig is ontbreekt het vaak aan optimale kennis, inzicht en tact om problemen op adequate wijze het hoofd te bieden.

Het samenwerken binnen en buiten de Molukse gemeenschap vraagt van een ieder de bereidheid en inzet om gezamenlijke doelen te formuleren.

Situatie Indonesië/Molukken

De onstabiele politieke en economische situatie in Indonesië en op de Molukken houdt Molukkers in Nederland sterk bezig. Spanningen op de Molukken hebben direct zijn weerslag op Molukkers in Nederland die qua etnische achtergrond, geloof en politieke voorkeur zeer divers zijn. Op allerlei manieren is Palet betrokken geweest bij het op gang houden van communicatie tussen de verschillende groepen Molukkers in Noord Brabant ongeacht hun etnische achtergrond, geloof en politieke voorkeur. Lokaal, provinciaal en landelijk ontstaan allerlei initiatieven en acties om hulp te bieden aan de Molukken, al dan niet in samenwerking met Nederlandse instellingen. De crisis op de Molukken vraagt veel aandacht van de Molukse gemeenschap waardoor ze minder op de Nederlandse samenleving gericht zijn. Ook brengt de crisis een verharding van de standpunten ten aanzien van het Molukse ideaal in relatie tot wat de Nederlandse politiek hieraan doet met zich mee. Herbeleving van het wantrouwen dat het gevoel versterkt dat de Nederlandse regering voor Molukkers te weinig doet. Er wordt steeds gekeken naar de overheid in hoeverre zij betrokkenheid laat zien in woord en daad. Het gevoel alleen te staan overheerst.

4 Molukse organisaties in Nistelrode

In Nistelrode zijn drie zelforganisaties voor Molukkers uit Nistelrode en omgeving actief, te weten: de wijkraad, Stichting Pekaku en Pastorani. Deze organisaties hebben ieder een eigen rol, verantwoordelijkheid en taak binnen de gemeenschap. In de loop van de tijd zijn hierin wijzigingen opgetreden die wel of niet gedragen worden door de ander of door de gemeenschap. Van belang is het om te weten welke rol en taken de organisaties voor zichzelf en anderen weggelegd zien. Daarnaast zijn er nog andere (werk)groepen actief die al dan niet, in meer of mindere mate gelinkt zijn aan bovengenoemde organisaties.

4.1 De wijkraad

Onstaansgeschiedenis

Als aanspreekpunt voor de overheid werd per woonoord een kampraad in het leven geroepen. Zij was de gesprekspartner voor de overheid en functioneerde als uitlaatklep voor de ex-KNIL-militairen. Na de verhuizing van barakken naar huizen onderging de kampraad een naamsverandering en werd wijkraad.

Plaats in de Molukse gemeenschap

De Wijkraad heeft een autonome status en wordt gekozen door de gemeenschap voor de duur van 5 jaar. Na iedere ambtsperiode is het de taak van de zittende raad om nieuwe verkiezingen te organiseren. De wijkraad is verantwoording schuldig aan de gemeenschap en dient oog te hebben voor de noden van de gemeenschap. In principe moet er een nauwe samenwerking zijn met Stichting Pekaku en Pastoranie.

Taken en verantwoordelijkheden

De Wijkraad ziet voor haar zelf de volgende taken:

- Is intermediair bij geschillen in de wijk, justitiële zaken, gemeentelijke en landelijke overheden, landelijke belangenorganisatie (KRPTT, Masmalra en LOWM en andere Molukse organisaties);
- Bevordert het integratieproces van de Tenggara-gemeenschap in de Nederlandse samenleving;
- streeft naar behoud van de eigen (Tenggara) normen en waarden (o.a. kematian perkawinan)
- is richtinggevend voor het sociale, maatschappelijk en politieke leven;
- is het contactpunt voor Tenggara wijken en andere Molukse gemeenschappen in Nederland;
- is hoeder van religie, adat en cultuur;
- stimuleert ontwikkeling en groei van de stichting, zowel organisatorisch als inhoudelijk;
- vervult een intermediaire functie bij huisvestingsproblemen, in de contacten met de landelijke en gemeentelijke overheid en de Tenggara gemeenschap;
- bevordert samenwerkingsprocessen voor de Tenggara gemeenschap in Nistelrode en omgeving.

Subsidierelatie

De gemeente onderhoudt met de wijkraad geen subsidierelatie.

4.2 Stichting Pekaku Nistelrode

Ontstaansgeschiedenis

Stichting Pekaku is een welzijnsstichting die de belangen behartigt van Molukkers in Nistelrode en omgeving. PEKAKU staat voor Persatuan Kemajuan Agama Kebudayaan Umum (Eenheid en vooruitstrevendheid in geloof en cultuur voor ons allen). De stichting is voortgekomen uit een in 1959 opgerichte jongerenorganisatie. In 1960 heeft ze haar naam gekregen en in 1970 is de gang naar de notaris gemaakt.

Plaats binnen Molukse gemeenschap

Als een van de eerste Molukse stichtingen in Nederland is zij in de jaren '70 en '80 toonaangevend voor andere stichtingen in het land. Aanvankelijk alleen gericht op recreatieve activiteiten, maar door sociaal-economische knelpunten zijn de activiteiten aangepast. Na een periode van bloei treedt er stagnatie op. Het wegvallen van het Moluks opbouwwerk is een belangrijke factor geweest.

Daarnaast is de belangstelling voor het vrijwilligerswerk teruggelopen. Dat heeft geleid tot een onderbezetting van het bestuur en desinteresse vanuit de gemeenschap om vrijwilligerswerk te verrichten. In die periode is het aantal activiteiten beperkt en voornamelijk van recreatieve aard. Voor de Molukse gemeenschap heeft de stichting aan kracht ingeboet. Ook voor de buitenwacht blijkt de stichting geen aanspreekpunt te zijn.

Vandaar dat in 2003 nieuw aangetreden bestuur in het beleidsplan 2003-2007 aanduidt dat de samenwerking, communicatie en afstemming met de Wijkraad en Pastorani verbetering behoeft. Evenals de relatie met externe organisaties.

De bestaande structuren binnen de Molukse gemeenschap moeten tegen het licht gehouden worden. Vroeger lag de kracht van de Molukse gemeenschap in Nistelrode in sterke onderlinge verbondenheid en solidariteit. Door onderlinge huwelijken waren de banden tussen families hecht. Een voor allen, allen voor een. De kracht van weleer is de zwakte van nu.

De stichting werd tijdlang gesubsidieerd door de landelijke overheid. De stichting kon daardoor een lange tijd beschikken over een Molukse opbouwwerker, activiteitenbegeleider cq administratieve kracht. Pekaku bleef namelijk lange tijd persisteren op een eigen Moluks gezicht. Sinds 2001 vindt er structurele ondersteuning plaats vanuit het opbouwwerk van Stichting Diagonaal en Palet, steunpunt voor multiculturele ontwikkeling in Noord-Brabant.

Voor het beheer van de ruimte is een beheerder voltijds in dienst bij IBN en wordt gedetacheerd bij Stichting Pekaku. Het vertrek van de activiteitenbegeleider cq administratief medewerker, eveneens in dienst van IBN, heeft effect gehad op de activiteiten van de stichting.

Taken en verantwoordelijkheden

De volgende doelen zijn statutair vastgelegd:

- Vorming en ontspanning der Zuidoost-Molukse jongeren;
- Beleving van het eigene der Zuidoost-Molukse gemeenschap;
- Goede contacten tussen de Zuidoost-Molukse gemeenschap en de Nederlandse samenleving. (Statuten Stichting PEKAKU Nistelrode d.d 3 juni 1970)

Subsidierelatie

Er is sprake van een structurele subsidierelatie met de gemeente.

4.3 Pastorani

De Molukkers in Nistelrode zijn Rooms-katholiek. De Pastorani is een door de Molukse gemeenschap gekozen kerkelijke werkgroep, die mede zorgdraagt voor het geestelijke welzijn van de katho-

lieke Molukkers in Nistelrode bij belangrijke (kerkelijke) gebeurtenissen in hun leven. De werkgroep is in oktober 1998 geïnstalleerd en staat onder auspiciën van de Wijkraad. Verder is het de bedoeling dat ze ondersteuning krijgt van de Wijkraad en Stichting Pekaku.

Vooralsnog maken de katholieke Molukkers in Nistelrode deel uit van de parochie van de H. Lambertus en doen ze mee aan de parochiële activiteiten, zoals: Eerste Communie en Vormsel. Op verzoek van de pastorani vindt bij een sterfgeval de avondwake in het huis van overledene plaats.

Subsidierelatie

De gemeente onderhoudt geen subsidierelatie met de Pastorani.

4.4 Overige (particuliere) initiatieven

In het verleden zijn er diverse (particuliere) initiatieven geweest, die nu nog, in meer of mindere mate, actief zijn. Voorbeelden hiervan zijn Satu Bantu Satu, FC Ewab (bestaat niet meer) en de dansgroepen Moar (particulier initiatief) en Badan Kesanian. Deze laatste is gekozen door en heeft draagvlak vanuit de Molukse gemeenschap.

5 Molukse vertegenwoordigers aan het woord

Voor het onderzoek dat uiteindelijk heeft geleid tot deze notitie zijn ook gesprekken gevoerd met de lokale Molukse vertegenwoordigers (organisaties), de Molukse jongeren en sleutelfiguren. Deze paragraaf geeft de bevindingen van deze gesprekken weer.

5.1 *Bevindingen uit de gesprekken met de wijkraad, pastorani en stichting*

Structuur en samenwerking organisaties

De respondenten van de wijkraad, pastorani en stichting houden vast aan de bestaande organisatievormen. Wel wordt aangegeven dat er behoefte is aan meer structuur, samenwerking, continuïteit, transparantie en begeleiding van buiten. Op dit moment hebben vooral de stichting en de pastorani moeite om vacante plaatsen in te vullen. Vanuit de jonge 2e en 3e generatie is er weinig animo om zitting te nemen. Wijkraad en stichting hebben aan kracht, invloed en gezag ingeboet.

Onderlinge communicatie

De communicatie tussen de verschillende organisaties is voor verbetering vatbaar. Momenteel komen ze een keer per maand bijeen. Iedereen onderkent dat de leden over bepaalde kwaliteiten en vaardigheden zouden moeten beschikken om hun taken goed uit te kunnen voeren.

Kadervorming

Binnen de gemeenschap is voldoende potentie (kader), maar de sleutelfiguren voelen zich onvoldoende geroepen om een zichtbare bijdrage te leveren. De wijkraad en de pastorani geven aan dat ze ook te weinig een beroep op hen doen. De stichting maakt daar weliswaar meer gebruik van, maar dat heeft nog niet het gewenste resultaat opgeleverd.

Ontwikkeling lokale Molukse samenleving

De organisaties bemerken dat ook de Molukse samenleving individualistisch is geworden. Hierin is een parallel te trekken met de Nederlandse samenleving, waarvan ze deel uitmaakt. Saamhorigheid binnen de Molukse gemeenschap lijkt een ideaal te zijn geworden, maar in de praktijk bijna niet meer haalbaar. Op bepaalde momenten nog sterk aanwezig en voelbaar, namelijk bij overlijden, huwelijken en bedreigingen van buitenaf. Er is een sterke hang naar –de verloren gegane- identiteit. Er is een sterke behoefte aan ontmoeting (feesten). Die meer het idee krijgen van een reünie of een warm bad waarin men bij tijd en wijle zich kan onderdompelen! Het gemeenschappelijke belang heeft plaats gemaakt voor het individuele belang.

Contacten

Bij de 2e generatie bestaan er oppervlakkige contacten met autochtonen en lokale organisaties. Het gevoel bestaat dat er in de contacten met Nederlanders niet zoveel verschil bestaat tussen Molukkers in en buiten de wijk. Molukkers buiten de wijk hebben vaak wel contact met hun Nederlandse burens. Op feestjes bij Molukkers en Nederlanders zie je over het algemeen alleen Nederlandse of Molukse aanverwanten. Opvallend is dat bij gemengde huwelijken de Nederlandse partner meestal van buiten Nistelrode komt. De jongeren van de derde generatie hebben, aldus de Molukse organisaties, meer contact met Nederlandse jongeren. Toch wordt geconstateerd dat de contacten in de basisschool leeftijd het intensiefst zijn. In de puberteit richt men zich weer meer op de eigen groep. Deze tendens zie je ook terug in het lidmaatschap van de voetbalclub.

Molukse organisaties ten aanzien van ouderen

De organisaties constateren dat de kleiner wordende groep ouderen van de eerste generatie steeds meer in een isolement komt. Ze zijn in zich zelf gekeerd en vereenzaming ligt op de loer. Het ideaal van Molukse ouderenzorg heeft sterk aan kracht ingeboet. Het geven van deze zorg is niet meer vanzelfsprekend. De organisaties bemerken in de praktijk dat de zorg op de schouders van een enkeling rust. De Nederlandse vorm van ouderenzorg heeft nog geen of onvoldoende ingang gevonden. Samenwerking met Nederlandse instellingen op dit terrein ontbreekt. De sterke groei van het aantal 50-plussers in de nabije toekomst vraagt om actie op dit terrein.

5.2 Molukse Jongeren

Het merendeel van de acht geïnterviewde jongeren is niet (meer) actief betrokken binnen de Molukse gemeenschap. Eén van de meisjes neemt nog actief deel aan de Molukse dansgroep Badan Kesani-an. Een aantal is betrokken geweest als werkgroepslid bij activiteiten voor Molukse jeugd en jongeren. Door gebrek aan continuïteit is de werkgroep ter ziele gegaan.

Over de wijkraad

De meeste jongeren weten nauwelijks waar de wijkraad mee bezig is. Ze weten wel dat de wijkraad in actie komt als jongeren iets verkeerd hebben uitgehaald. Deze jongeren kennen de vertegenwoordigers niet. De laatste jaren zijn er geen contacten geweest tussen de derde generatie en de wijkraad. Door beide partijen zijn hierin geen acties ondernomen.

Op de vraag of de wijkraad moet blijven bestaan, antwoordden de jongeren: "We merken er nu niets van, dus een gemis is er waarschijnlijk ook niet." Vandaar dat ze er niets voor voelen om zitting te nemen in de wijkraad.

Over stichting Pekaku

In tegenstelling tot de wijkraad is de stichting wel bekend. Pekaku organiseert allerlei activiteiten voor jong en oud. De jongeren kennen alle bestuursleden. Ze zijn bekend met de jaarlijks terugkerende activiteiten, rondom Sinterklaas, Kerst en zomerkamp. Ook weten ze dat de stichting activiteiten heeft voor de eerste generatie.

Over de Pastorani

De jongeren zijn goed op de hoogte waar de pastorani voor staat. Ze vinden ook dat de Pastorani moet blijven bestaan. Ze zouden wel in de Pastorani zitting willen nemen, maar ze vinden zich er nu nog te jong voor.

Ondersteuning

De ondersteuning van de jongerenwerkgroep is door het bestuur van Pekaku in gang gezet. Het jongerenopbouwwerk van Stichting Diagonaal heeft ondersteuning gegeven. De zelfwerkzaamheid van de jongeren is zeer laag. Het lag in de bedoeling een eigen ruimte te creëren binnen het clubhuis door zelf aan de slag te gaan met verbouwen, schilderen en inrichten. Door het ontbreken van een motiverende en sturende kracht is daar helaas niets van terechtgekomen. In de ogen van de jongeren heeft het bestuur altijd achter hen gestaan. Belangstelling om als jongere zitting te nemen in het bestuur van Pekaku is bij niemand aanwezig.

Activiteiten

Er dienen activiteiten te komen voor de groep 12 - 16 jaar en de groep 17 - 23 jaar, aldus de jongeren. Er is een algemene klacht is dat er nooit genoeg geld is om dingen te realiseren. Onder de jongens bestaat veel belangstelling voor voetbalactiviteiten. Men heeft het liefst een trapveldje op harde ondergrond buiten. Nu vervelen ze zich en vooral in de zomerperiode hangen de jongens veel op straat. De meisjes geven niet zo goed aan welke activiteiten ze willen. In het weekend gaan de jongeren uit in het dorps huis en in discotheken. Verder bestaat de behoefte om aan te sluiten bij activiteiten in Helmond. Als voorbeeld wordt genoemd: de viering van het veertig jarig bestaan van de Molukse gemeenschap daar.

Deelname andere organisaties

Alleen de Molukse dansgroep wordt genoemd.

Toekomst

Deze jongeren maken zich niet druk over hun toekomst. Een ieder zoekt op zijn of haar manier zijn eigen weg. Van saamhorigheid onderling en tussen de eerste en de tweede generatie is geen sprake, aldus de jongeren. School wordt wel belangrijk gevonden. Op de basisscholen 't Maxend en De Beekgraaf zijn nooit onprettige ervaringen geweest: niet met leerkrachten of medeleerlingen. Wel trokken Molukse kinderen veel met elkaar op. Opvallend is dat Molukse kinderen na schooltijd wel in Nederlandse gezinnen kwamen, maar andersom kwam praktisch niet voor. Van de 8 jongeren zitten er 7 op school. Het merendeel van de jongeren zit op het VMBO en MBO. Allen zijn optimistisch over hun toekomst.

De aanwezige jongeren zeggen het volgende over alcohol en andere drugs. Af en toe wordt er wel eens een jointje gerookt. Het gebruik van harddrugs komt bij deze jongeren niet voor. Wel kennen ze in Molukse kring een beperkt aantal jongeren dat wel gebruikt. Vaak zie je dan dat een van de ouders ook gebruikt. Volgens de jongeren wordt er wel veel alcohol genuttigd in de weekends tijdens het uitgaan.

Bekendheid met instellingen

De politie en Stichting Diagonaal zijn bij deze jongeren bekend.

5.3 Sleutelfiguren

Er zijn drie personen uit Nistelrode benaderd, die vanuit een brede ervaring en expertise binnen Molukse gemeenschappen in Nederland hun licht kunnen laten schijnen over ontwikkelingen in Nistelrode. Twee van de drie hebben tijdig gereageerd op dit verzoek. De volgende punten zullen de revue passeren: lokale organisaties, de derde generatie, ouderen en de relaties met anderen.

De lokale organisaties

Op een punt zijn beide respondenten het eens. De wijkraad vormt een onzichtbaar geheel. De een vindt dat de wijkraad een belangrijke rol moet blijven vervullen in de toekomst. Het is op dit moment onduidelijk welke taken en verantwoordelijkheden de leden van de wijkraad hebben. Het ontbreekt aan kwaliteit. De ander wijst op het ontbreken van representativiteit binnen en buiten de gemeenschap. De huidige leden zitten er al jaren zonder dat er nieuwe verkiezingen uitgeschreven worden. Samenwerking, visie en draagvlak binnen de gemeenschap ontbreekt. De gemeenschap is hier mede debet aan. Er wordt wel kritiek geuit, maar verder wordt er niets gedaan. De wijkraad anticipeert niet op ontwikkelingen. Vandaar ook dat deze respondent zich afvraagt of er op deze wijze nog een Molukse wijkraad nodig is. Is er nog een gemeenschappelijk belang waar de Molukse gemeenschap als geheel achter staat en waar een rol is weggelegd voor de wijkraad of stichting? Alleen dan is het

bestaan van een Molukse wijkraad niet alleen nuttig, maar bovendien ook legitiem. De gemeenschap zou zich hierover uit moeten spreken. De wijkraad zou een rol kunnen spelen op het gebied van huisvesting en in contacten met de gemeente en de politie. Preventief door structureel en gezamenlijk overleg met duidelijke afspraken. Tegelijkertijd een periodieke terugkoppeling naar de gemeenschap.

Stichting Pekaku

De eerste respondent ziet dat het huidige bestuur op de goede weg is, maar nog last ondervindt van het verleden. Het lukt nog onvoldoende om activiteiten voor jongeren, volwassenen en ouderen op te zetten. De stichting bereikt niet de hele gemeenschap, waardoor het draagvlak onvoldoende is. Bezoepmatige ondersteuning is gewenst, bijvoorbeeld een activiteitenbegeleider of een sociaal cultureel werker. Ook de jongerenwerker van Diagonaal moet meer betrokken worden bij de opzet van activiteiten. Ook de beheerder zou een duidelijke rol moeten krijgen. Het bestuur moet zorg dragen voor de randvoorwaarden voor het uitvoeren van activiteiten. De methode is: informeren, communiceren, motiveren en activeren met als doel participeren.

De tweede respondent was aanvankelijk positief gestemd over het nieuwe bestuur. Er was communicatie met de gemeenschap. Nu is hij somber gestemd. Het bestuur toont geen eigen initiatief en anticipeert niet op lokale- en landelijke ontwikkelingen. De gemeenschap wordt niet gekend of gevraagd om mee te doen. Binnen de Molukse gemeenschap moet de verantwoordelijkheid breed gevoeld worden. Er moet sprake zijn van betrokkenheid en draagvlak vanuit de Molukse gemeenschap. De respondent constateert verder dat enkele enthousiaste vrijwilligers door het huidige bestuur niet betrokken worden en serieus genomen worden. Zijn voorstel is om het bestuur een nieuwe impuls te geven. Breid het bestuur uit. Vorm een wervingsclubje uit de tweede generatie en investeer in gesprekken met jongeren. Praat over de toekomst. Verantwoordelijkheid en betrokkenheid moeten breed gevoeld worden.

Pastorani

De ene respondent vindt dat de pastorani een belangrijke functie heeft bij het kerkelijk gebeuren en de eucharistieviering. Uitbreiding van het aantal leden is gewenst, gezien het ontwikkelingen in de maatschappij is herbezinning op toekomstige taken noodzakelijk. De andere respondent bevestigt dat de pastorani op deze terreinen actief en zichtbaar is. De pastorani is tegenwoordig minder zichtbaar als het gaat om vooral samenwerking met de lokale parochie of KKI, huiskamergesprekken en coaching. Als dat is wat de mensen willen dat de pastorani doet, dan is het goed. Maar vroeger hield de pastorani zich ook bezig met praatgroepen, discussie, opvoeding en geloofsbeleving. Op de huidige pastorani daartoe in staat is? Hoe dan ook het doel moet helder zijn. Communiceer daarover met de gemeenschap.

Samenwerking/coördinerend lichaam

De ene respondent komt met de suggestie om uit deze drie groepen een stuurgroep te formeren, die praat over en werkt aan gezamenlijke thema's. Werk zaken uit en roep de Molukse gemeenschap bijeen. De andere respondent geeft aan dat er geen coördinerend lichaam is. Er is geen echte samenwerking, die leidt tot duidelijke afspraken. Vroeger wist iedereen welke taken en verantwoordelijkheden er lagen. Bij problemen of ontwikkelingen neemt niemand het initiatief, met als gevolg dat individuen zaken naar hun eigen hand zetten. Voor je het weet gebeuren er dingen waar je geen grip op hebt, aldus de respondent. Er is geen Molukse samenleving, maar individuen die behoren tot de Molukse gemeenschap. Er is echter wel een collectieve gedachte. Er is geen gezamenlijk/gemeenschappelijk belang. Men voelt zich niet geroepen. Er is geen bezieling, geen verantwoordelijkheid naar elkaar toe. Als de vraag gesteld zou worden: Moet er nog een Molukse wijk zijn? Dan komt de belangstelling weer terug. Dan opereert men weer als eenheid. Ga na hoe deze individuen

aankijken tegen bepaalde zaken. Bepaal (vooraf) het draagvlak. Wat willen we nu en in de toekomst? Bevraag de mensen zelf. Ervaren ze bepaalde zaken als knelpunt? Ze zullen dat moeten aangeven/zeggen!

Ouderen

De eerste respondent vindt dat er voor de eerste generatie nog extra inspanningen geleverd moeten worden. Kinderen blijken niet meer in staat te zijn om hun ouders volgens de Molukse cultuur te verzorgen. Activiteiten voor ouderen kunnen de groeiende eenzaamheid doorbreken. Mantelzorg moet weer opgepakt worden, aldus de respondent. Vooral de derde generatie zou hierin een rol kunnen spelen. Verder zou de Wet Voorzieningen Gehandicapten meer onder de aandacht gebracht moeten worden. De tweede respondent wijst er op dat het eigenlijk een gepasseerd station is. Er zijn op dit moment nog zo weinig ouderen over. Destijds werd de mogelijkheid voor het bouwen van aanleunwoningen vanuit Molukse zijde nog niet als een optie gezien. Er is toen niet pro-actief gereageerd. Wel onderschrijft hij voor de huidige ouderen het belang van zorg vanuit de reguliere instellingen. Wat betreft de zorg in de toekomst geeft hij aan dat de tweede generatie daarover zelf uitspraken moet doen. Stel het ter discussie!

Jongeren

Met betrekking tot de jongeren worden een aantal punten genoemd.

Bied de jongeren perspectief door het geven van een scholings- cq werkgelegenheidstraject met behulp van een maatschappelijk begeleider.

Geef voorlichting aan jongeren, ouders en andere volwassenen over alcohol- en andere drugs, gokverslaving, budgetvoorlichting, discriminatie, gezondheidszorg, opvoeding en onderwijs, waarden en normen.

De insteek die gekozen wordt, zal als volgt moeten zijn, aldus een respondent: Ouders wij constateren deze problemen. Vindt u dat er iets aan gedaan moet worden? Het is namelijk een verantwoordelijkheid van de ouders, maar het is ook een taak van de wijkraad en stichting.

6 Feitelijke gegevens

Dit onderdeel van de Notitie geeft aan de hand van feitelijke gegevens een beeld van de Molukse gemeenschap op de gebieden zoals de demografische opbouw, werkgelegenheid, onderwijs, ouderen- en jongerenbeleid en andere onderdelen.

6.1 Demografische gegevens

De sociale kaart van 1988 vermeldt op dit onderdeel het volgende.

'..... de demografische opbouw van de Molukse bevolking: toen 203 personen, waarvan 60- tot 24 jaar, 47 in de leeftijd 65+ en 96 in de leeftijd van 24-55 jaar.'

In verband met de nieuwe Notitie is demografische opbouw per 1 januari 2003 in beeld gebracht. Het betreft een overzicht van alle Molukkers in Nistelrode.

230 personen van Molukse afkomst

Vrouwen

124 vrouwen waarvan:

leeftijd

5	op 1-1-2003 jonger dan 4 jaar
29	op 1-1-2003 leeftijd 4 - 18 jaar
82	op 1-1-2003 in de leeftijd van 18-65 jaar
8	op 1-1-2003 ouder dan 65 jaar

burgerlijke staat

83	ongehuwd
29	gehuwd
9	weduwe
3	gescheiden

nationaliteit

23	behandeld als Nederlandse
7	Indonesische nationaliteit
94	Nederlandse nationaliteit

Mannen

106 mannen waarvan:

Leeftijd

2	op 1-1-2003 jonger dan 4 jaar
33	op 1-1-2003 leeftijd 4 - 18 jaar
68	op 1-1-2003 in de leeftijd van 18-65 jaar
3	op 1-1-2003 ouder dan 65 jaar

burgerlijke staat

68	ongehuwd
31	gehuwd
1	weduwnaar
6	gescheiden

nationaliteit

29	behandeld als Nederlandse
5	Indonesische nationaliteit
72	Nederlandse nationaliteit

Opvallend is dat ten opzichte van de sociale kaart 1998 het aantal Molukkers in Nistelrode is toegenomen. Hiervoor is moeilijk een verklaring te geven, nader invullen a.d.v. de vragen.

Wat verder ook opvalt, is dat er relatief weinig personen zijn in de leeftijd van 65 jaar en ouder (eerste generatie) en er relatief weinig kinderen zijn onder de 4 jaar.

Jongeren onder de 18 jaar (52 = 25%) maken een aanzienlijk deel van de bevolking uit. Personen tussen de 18 en 65 jaar vormen de grootste groep (150 = 74%):

6.2 Werkgelegenheid

De sociale kaart van 1998 vermeldt op dit onderdeel het volgende.

'In de jaren tachtig was de werkloosheid onder de Molukse bevolkingsgroep extreem hoog. 70% van de jonge mannen had geen regulier werk voor de jonge vrouwen was dit 60%. Van de totale bevolkingsgroep was 40% werkloos. De gemeente Nistelrode heeft tezamen met de Molukse gemeenschap, de stichting SOM (nu Diagonaal) en het GAB vele projecten opgezet en uitgevoerd. De SOM trok een specifieke opbouwwerkster aan, van Molukse afkomst. Deze functioneerde naast het bestaande "eigen" opbouwwerk van Pekaku. Het project is in 1986 gestart op basis een uitvoerig onderzoek onder de Molukse bevolkingsgroep, dat in 1984 en 1995 door J. Veenman is gehouden. Het doel van het project was niet alleen het realiseren van Werkgelegenheid door o.a. de Molukkers beter toe te rusten, maar ook de beeldvorming over de Molukkers bij de werkgevers te verbeteren.'

Bij het Centra voor Werk en Inkomen (CWI) Veghel en Oss is informatie opgevraagd om de werkloosheids situatie van Molukse gemeenschap per 1 juni 2003 in beeld te brengen. Omdat het CWI niet registreert op afkomst is op basis van de postcode geïnventariseerd.

36 personen geregistreerd uit Molukse wijk Nistelrode waarvan:

Vrouwen

19 vrouwen (23,17% van leeftijd 18-66 jaar)

8 zonder uitkering 17 - 48 jaar

8 geregistreerd met uitkering van GSD Bernheze 23 - 61 jaar

3 geregistreerd met uitkering UWV 28 - 49 jaar

Onderverdeelt naar leeftijd

6 in de leeftijd van 18 - 30 jaar

6 in de leeftijd van 30 - 45 jaar

4 in de leeftijd van 45 - 55 jaar

4 in de leeftijd van 55 - 65 jaar

Mannen

17 mannen (25% van leeftijdsgroep 18-65 jaar)

3 zonder uitkering 18 - 51 jaar

3 geregistreerd met uitkering van GSD Bernheze 26 - 59 jaar

11 geregistreerd met uitkering UWV 28 - 61 jaar

Onderverdeelt naar leeftijd

3 in de leeftijd van 18 - 30 jaar

3 in de leeftijd van 30 - 45 jaar

7 in de leeftijd van 45 - 55 jaar

4 in de leeftijd van 55 - 65 jaar

De werkloosheid in de regio Noord-Oost Brabant bedroeg in juni 2003 6,4%. Het CWI meldt dat de werkloosheid ten opzichte van de maand mei 2003 in de regio Noord-oost-Brabant met 593 personen

is toegenomen. De toename van de werkloosheid wordt vooral veroorzaakt door de economische recessie waarin Nederland "officieel" is beland. Ondanks deze ongunstige ontwikkelingen blijkt de regio Noordoost-Brabant een lager werkloosheidsniveau te hebben dan het niveau van het district Zuidoost-Nederland waar de regio een deel van uitmaakt. Bovendien is het ook lager dan het landelijke niveau.

Ondanks het feit dat de regio Noord-Oost Brabant gunstig afsteekt ten opzicht van de andere regio's en het landelijk gemiddelde moet geconstateerd worden dat er onder de Molukse bevolking sprake is van een grote werkloosheid. Onder de vrouwen is er sprake van een werkloosheidssituatie van 23%. Onder de mannen is dit zelfs hoger, namelijk 25%.

6.3 Onderwijs

In de afgelopen jaren is er meermaals aandacht bepleit voor de onderwijssituatie van Molukse leerlingen. In Nistelrode zijn er samenwerkingsprojecten geweest tussen scholen voor basis- en voortgezet onderwijs, bibliotheek, stichting Pekaku, LSEM, Moluks Historisch Museum en (voorloper van) Palet. Er is een tentoonstelling geweest in de bibliotheek, de collectie voor en over Molukkers is uitgebreid en de scholen hebben in het kader van leesbevordering gewerkt met Molukse verhalen. Daarnaast zijn er nascholingscursussen gegeven aan scholen, maatschappelijk werk en gemeente. Ook zijn er avonden belegd voor Molukse ouders met als doel om te komen tot een onderwijswerkgroep. Het blijkt niet eenvoudig te zijn om open over de voorschoolse periode, onderwijs en de opvoeding van de eigen kinderen te praten.

Onderzoek Veenman

Dr. J. Veenman van de Erasmus Universiteit onderzocht in opdracht van de minister van Grote-Steden- en Integratiebeleid de positie in het onderwijs en op de arbeidsmarkt van de derde generatie Molukkers. De optimistische lijn die vorige onderzoeken lieten zien, wordt niet doorgetrokken. Uit het onderzoek van Veenman blijkt dat de stagnatie van de derde generatie kan liggen aan taalproblemen, een laag ambitieniveau bij jongeren en een gebrek aan inhoudelijke ondersteuning van ouders. Het onderzoek kreeg dan ook de veelzeggende titel: Integratie met de rem erop, Molukse jongeren in Nederland.

Onderwijsplan Molukkers

Voor het Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers (LSEM) was dat aanleiding om oorzaken en achtergronden van de stagnatie van Molukkers in het onderwijs te verhelderen in een adviesnota, getiteld De rem eraf en bijsturen. Palet is gevraagd om mee te werken aan het ontwikkelen van een onderwijsplan voor Molukkers in drie Brabantse gemeenten: Bernheze, Vught en Waalwijk. De provincie Noord-Brabant en vijf Molukkersgemeenten (Bernheze, Breda, Cuijk, Vught en Waalwijk) zijn bereid gevonden om subsidie te verlenen om de lokale onderwijssituatie van Molukse leerlingen in beeld te krijgen. De KPC Groep voert het onderzoek uit. In het rapport (+ bijlagenrapport) Molukse leerlingen in beeld; situatie in vijf Brabantse gemeenten worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

6.4 Peuterspeelzaal

Uit de opgevraagde informatie blijkt dat op 1 januari 2003 vijf kinderen van Molukse afkomst gebruikt maakte van het peuterspeelzaal 't Hummeltje in Nistelrode. De kinderen doen gewoon mee met de anderen.

6.5 Leerplicht

Uit het demografisch onderzoek blijkt dat er op 1 januari 2003 50 jongeren waren in de leerplichtige leeftijd van 5 tot 16 jaar. Uit informatie van de leerplicht ambtenaar blijkt dat er in schooljaar

2002/2003 met 4 leerlingen van het voortgezet onderwijs contact is geweest in het kader van de leerplichtwet. Redenen van meldingen zijn veelvuldige ziekmeldingen, ongeoorloofd verzuim en problemen tussen de leerlingen en ouders. Deze problemen zijn niet specifiek voor de Molukse gemeenschap. Ook leerlingen van niet-Molukse afkomst zijn bekend met deze problemen.

De communicatie met de Molukkers verloopt niet altijd even duidelijk. Het leggen van de eerste contacten verlopen doorgaans goed. Het vervolg en het nakomen van gemaakte afspraken slecht. Onduidelijk is wat hiervan de redenen zijn.

6.6 Lokale contacten

In het kader van deze Notitie heeft de gemeente Bernheze instellingen, organisaties (stichtingen en verenigingen) die vanuit hun taakstelling en/of taakopvatting contacten hebben (gehad) met (leden van) de Molukse gemeenschap in Nistelrode en omgeving gevraagd om een vragenlijst in te vullen. Er is gekozen voor een beknopte vragenlijst omdat er gestreefd is naar een zo groot mogelijke respons en respondenten niet willen afschrikken met een te gedetailleerde vragenlijst (zie bijlage). De vragenlijst zijn naar 41 adressen verstuurd (zie bijlage). Daarvan zijn 28 (68%) vragenlijsten geretourneerd. De meest opvallende punten zullen kort toegelicht worden.

- Van de 28 respondenten geven er 9 aan dat ze gezien de algemene en of specifieke doelstelling een taak hebben ten aanzien van leden van de Molukse gemeenschap. 15 respondenten geven aan dat ze vanuit een algemene doelstelling werken en 4 hebben deze vraag niet beantwoord.
- 13 van de 28 respondenten hebben (beroepsmatig) contact met Molukkers uit Nistelrode en omgeving. 13 van hen geven aan geen contact te hebben en 2 hebben deze vraag niet beantwoordt. Overigens opvallend is dat voetbalclub RKSV Prinses Irene wel 24 Molukse leden kent, maar aangeeft geen contact te hebben.
- De vraag of er verschillen waarneembaar zijn in de contacten tussen Nederlanders en Molukkers, wordt slechts door 8 van de 28 respondenten melding gemaakt. 12 beantwoorden deze vraag niet en 8 geven aan dat er geen verschillen zijn.
- De contacten met Molukkers worden door 13 van de 28 respondenten als positief ervaren. Door 14 organisaties is deze vraag niet beantwoord. Slechts 1 organisatie geeft aan dat er zowel positieve als negatieve ervaringen zijn.
- Of de contacten aan de doelstellingen van de organisatie beantwoorden, reageert 13 van de 28 positief. 13 hebben deze vraag niet beantwoord en 2 zijn niet altijd positief. Het nakomen van afspraken (op tijd komen/afbellen) wordt door beiden genoemd. Een van beiden geeft aan dat het nakomen van financiële verplichtingen vaker problemen oplevert.
- Op de vraag of de contacten met (leden van) de Molukse gemeenschap in de afgelopen jaren zijn toegenomen of afgenomen, wordt als volgt geantwoord: toename 5, afname 6, constant 2 en niet beantwoord 15.

Opvallend is dat de woningbouwvereniging vroeger meer contacten had met Stichting Pekaku. Ze vindt het wenselijk om meer contact te krijgen met het jongeren- en opbouwwerk van Diagonaal.

- Op de vraag via wie de contacten verlopen met de Molukse gemeenschap komt een zeer divers beeld naar voren. Vooral individuele personen (12 x) en sleutelfiguren (6x) worden vaker genoemd. De Molukse zelforganisaties, Pekaku (3x), wijkraad (3x) en Pastorani (2x), worden minder vaak genoemd. Diagonaal (2x), Palet (2x), de gemeente (2x) en anderszins (4x) worden ook genoemd.
- Op de vraag welke visie en/of ideeën organisaties hebben op integratie/participatie van en samenleven met Molukkers in Nistelrode valt op dat veel respondenten aangeven dat ze voor iedereen openstaan. Een enkeling voegt daaraan toe: indien men zich aanpast aan de cultuur cq gebruiken van onze verenigingen.

Het Hooghuis Lyceum geeft de volgende suggesties: Onderken de achterstandsituatie ook in leren/leerkansen, voer als school een actief taalbeleid en ga met Molukkers niet anders om dan met anderen (dus ook eisen stellen enz.).

- 25 van de 28 organisaties gaven aan dat we – indien nodig- nog contact op mochten nemen. 2 hebben deze vraag niet beantwoord en 1 wil het liever niet.

6.7 Ouderenbeleid

Het gemeentelijke ouderenbeleid wordt beschreven in het meerjarenbeleidskader Ouderenbeleid 2003-2006 en is bedoeld voor de bevolkingsgroep vanaf de leeftijd 55+. De gemeente kent een algemeen ouderenbeleid. Er is dus geen sprake van categoriaal ouderenbeleid. Op 1 januari 2003 waren er 11 personen uit de Molukse gemeenschap ouder dan 65 jaar.

6.8 Jongerenbeleid

Het gemeentelijke jongerenbeleid wordt beschreven in de nota Jongleren, jeugdbeleid in Bernheze uit 2001. Het jongerenbeleid is gericht op alle jongeren van 0 tot 25 jaar en niet alleen op de problematische jeugd. Het uitgangspunt is het versterken van de eigen kracht en sociale bindingen van de jeugdigen. Met dit beleid beoogt de gemeente de kansen van de jeugdigen naar maatschappelijk zelfstandigheid te vergroten. Er is sprake van een positieve visie op de rol van jeugdigen. De gemeente streeft ernaar het beleid samen met de jongeren en diens organisaties vorm te geven en uit te voeren.

Er is geen sprake van specifiek categoriaal jongerenbeleid. De gemeente voert dus een algemeen jongerenbeleid. De gemeente kent 3 jongerencentra waarvan één Nistelrode. Verder onderneemt de gemeente initiatieven om jongerenactiviteiten te ontwikkelen. Hieraan kunnen alle jongeren uit Bernheze deelnemen. Voorbeelden hiervan zijn The Award for Young People en de jongerenwebsite.

Uit gesprekken tussen de coördinator 12 min met het onderwijsveld en peuterspeelzalen blijkt dat Molukse kinderen zowel de peuterspeelzalen bezoeken als het basisonderwijs volgen. Echter zij geven ook aan dat ze weinig zicht hebben op de beleevingswereld van deze kinderen buiten schooltijd.

Op 1 januari 2003 waren er 48 personen uit de Molukse gemeenschap in de leeftijd van 0 tot 25 jaar. Stichting Pekaku heeft in Nistelrode een eigen ruimte waaruit zij onder andere activiteiten ontwikkelt voor de jongeren. Zo werd in 2003 een internetcafé geopend. Daarnaast organiseert deze stichting tal van andere activiteiten voor jongeren maar ook voor de ouderen. Bij het organiseren van de activiteiten ontvangt men ondersteuning van het jongerenopbouwwerk van Stichting Diagonaal. Daarnaast krijgt de stichting vanuit Palet en het opbouwwerk structurele bestuurlijke ondersteuning.

6.9 Leefbaarheid

De komst van Zuidoost-Molukkers naar Nistelrode is opgelegd door de landelijke overheid. De gemeenteraad en de bevolking zijn geen voorstander van hun komst. De Commissie Verwey-Jonker komt in 1959 met aanbevelingen die meer op integratie gericht zijn, zoals sluiting van woonoorden en bouw van open woonwijken. De getoonde bereidheid wordt door de overheid beloond met een contingent van 32 woningen. In 1965 worden de eerste woning betrokken. In 1978 wordt door de overheid pas de conclusie getrokken dat Molukkers permanent in Nederland zullen blijven.

Molukse wijk beslaat twee straten in Nistelrode: Van 't Rijk en Van Binsbergenstraat. De eerste is volledig Moluks en de tweede gedeeltelijk. De woningen zijn in het bezit van de Woningbouwvereniging Maasland. Sinds 1998 wordt er gewerkt met een ander aanbodmodel met betrekking tot toewijzing van woningen. In het verleden was het zo, aldus de woningbouwvereniging, dat de wijkraad nog een rol speelde bij de toewijzing.

Woningtoewijzing

Nu wordt voor iedere woningzoekende eenzelfde procedure gevolgd. Het vrijkomen van een woning wordt gemeld in de krant en zij die ingeschreven staan bij de woningbouwvereniging kunnen reageren. Daarbij wordt rekening gehouden met de duur van inschrijving. Voor mensen die van buiten Bernheze komen, wordt als er geen economische motieven spelen de eis gesteld dat ze in het verleden minimaal 3 jaar in Bernheze hebben gewoond. De afspraak bestaat dat Molukkers uit de Molukse gemeenschap uit Nistelrode die dat wensen met voorrang een woning krijgen in de straat Van 't Rijk.

De wijkraad heeft geen beslissingsbevoegdheid in deze. Voor de Van Binsbergenstraat geldt deze afspraak niet. In het verleden waren er onvoldoende Molukse gezinnen om te huisvesten. Vandaar dat deze straat bevolkt wordt door zowel Molukse als Nederlandse gezinnen. Op dit moment worden er weinig knelpunten ervaren. Indien nodig wordt er contact gezocht met de werkgroep van de wijkraad, namelijk de Bewonerscommissie. Gedurende enkele zomers is er overlast geweest van jongeren. De Woningbouwvereniging ziet dit als een probleem dat ook herkenbaar is in andere buurten in Bernheze.

Verder zijn er gedurende een bepaalde periode over en weer treiterijen geweest tussen enkele Nederlandse gezinnen en Molukkers. Door verhuizing van de Nederlandse gezinnen naar Heesch zijn de pesterijen gestopt.

Een ander punt waar de Woningbouwvereniging bij Molukse huurders vaker tegenaan loopt is dat er in verhouding meer huurachterstand voor komt dan bij Nederlandse huurders. Er wordt gewezen een mentaliteitsverschil. Het maken van betalingsafspraken blijkt moeilijk te zijn. Het lijkt of de betrokkenen liever de kop in het zand steken en het zoeken naar een oplossing vooruit schuiven. Doorverwijzing naar de gemeentelijke schuldhulpverlening leidt niet in alle gevallen tot concrete afspraken en oplossingen omdat benodigde stukken uitblijven. Wordt de druk vanuit de woningbouwvereniging te hoog, dan volgt veelal betaling door familieleden.

De woningbouwvereniging heeft geen zicht op de reden van het ontstaan van de schulden. Vaak komen dezelfde personen in beeld. Ook komt het voor dat geldschietters uit de familie daardoor op een later stadium zelf betalingsproblemen krijgen. Bij het informeren van de huurders worden zij individueel aangeschreven. De Bewonerscommissie en de wijkraad ontvangen een afschrift. Uit de vragenlijst blijkt dat Woningbouwvereniging – zoals vroeger met Pekaku- meer contact wil met het opbouw cq jongerenwerk. Door het wegvallen van de activiteitenbegeleider van Pekaku is er vanuit Molukse hoek geen deelname meer aan het Overlast Platform, waarin ook de politie zitting heeft. Eventuele knelpunten zouden dan sneller opgepakt kunnen worden.

7 Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van de informatie uit dit document zijn er conclusies en aanbevelingen te noemen. Vervolgens zetten wij allereerst de conclusies uiteen. Vervolgens wordt per conclusie een aanbeveling gegeven die nader wordt uitgewerkt in de vorm van inhoudelijke-, organisatorische, procedurele- en verantwoordelijkheidsaspecten. Op basis hiervan wil de gemeente samen met de Molukse organisaties uit Nistelrode, het Opbouwwerk, Palet, Algemeen Maatschappelijk werk en politie nadere werkafspraken maken.

1. Oude verwachtingspatronen van de 1e en 2e generatie staan op gespannen voet met de realiteit waarin de 3e generatie nu leeft en zich begeeft.
2. De huidige organisatiestructuur van de verschillende Molukse organisaties levert (zowel intern/extern) niet het gewenste resultaat op.
3. Noodzaak tot revitaliseren van de drie Molukse organisaties.
4. Vergroten betrokkenheid Molukse gemeenschap.
5. Er is sprake van een grotere werkloosheid onder Molukkers in Nistelrode ten op zichte van het landelijk gemiddelde.
6. Verbeteren onderwijspositie Molukse jongeren Nistelrode.
7. Verbetering zorg voor Molukse ouderen.
8. Activiteiten voor Molukse jongeren zijn afgenomen.
9. Leefbaarheid en communicatie dienen verbeterd te worden.

8 Bijlagen

- Vragenlijst sociale Kaart Molukkers
- Werkplan notitie Molukse gemeenschap Nistelrode.

Sociale kaart van de Molukkers in Nistelrode en omgeving

Vragenlijst voor «Naam»

1. Heeft uw organisatie/instelling/vereniging /stichting gezien de algemene en of specifieke doelstelling een taak ten aanzien van leden van de Molukse gemeenschap in Nistelrode en omgeving?	☐ Ja ☐ Nee Toelichting:
2. Heeft uw organisatie/instelling (beroepsmatig) contact met Molukkers uit Nistelrode en omgeving?	☐ Ja ☐ Nee Toelichting:
3. Hoeveel Molukse cliënten/leden kent uw organisatie/instelling?	
4. Wat is de frequentie van de contacten?	☐ incidenteel ☐ maandelijks ☐ wekelijks ☐ dagelijks
5. Zijn er verschillen waarneembaar in de contacten met Nederlanders en Molukkers?	☐ Nee ☐ Ja Zo ja, welke
6. Hoe ervaart u deze contacten?	☐ Positief ☐ Negatief Toelichting
7. Beantwoorden de contacten (aard, frequentie, samenwerking, inzet, openheid of anderszins) aan de doelstellingen van uw organisatie/stichting.	☐ Nee ☐ Ja Toelichting:
8. Kunt u aangeven of de contacten met (leden van) de Molukse gemeenschap in de afgelopen jaren zijn toegenomen of afgenomen?	☐ Toegenomen ☐ Afgenomen Toelichting:
9. Lopen uw contacten met de Molukse gemeenschap via:	☐ individuele personen ☐ sleutelfiguren ☐ wijkraad ☐ Stg. Pekaku ☐ pastorani ☐ stg. Diagonaal ☐ gemeente Bernheze ☐ Molukse unit van Palet ☐ Anders Toelichting:
10. Kunt u in het kort aangeven welke visie en/of ideeën u en/of uw organisatie heeft op de integratie / participatie van en samenleven met Molukkers in Nistelrode en omgeving.	
11. Zijn er punten die u en/of uw organisatie ten aanzien van dit onderwerp nog naar voren wilt brengen?	☐ Nee ☐ Ja Toelichting:
12. Mogen wij – indien nodig - naar aanleiding van deze vragenlijst nog contact met u opnemen?	☐ Ja ☐ Nee Naam contactpersoon: Telefoonnummer: E-mail:

Toelichting op de antwoorden

- Van de 28 respondenten geven er 9 aan dat ze gezien de algemene en of specifieke doelstelling een taak hebben ten aanzien van leden van de Molukse gemeenschap. Het betreft hier:
 - peuterspeelzaal 't Hummeltje: wil ouders bereiken en motiveren tot deelname, specifieke aandacht voor taalontwikkeling;
 - Hooghuis Lyceum heeft Molukse leerlingen uit Nistelrode;
 - Algemeen Maatschappelijk Werk heeft Molukse cliënten;
 - Diagonaal (jongerenwerk) ondersteunt initiatieven van Molukse jongeren;
 - Diagonaal (opbouwwerk) ondersteunt, begeleidt en adviseert het bestuur van Pekaku;
 - Novadic: extra aandacht voor toegankelijkheid;
 - KVO;
 - Woningbouwvereniging Maasland geeft met voorrang huisvesting aan leden van de Molukse gemeenschap in de straat Van 't Rijk;
 - St. Lambertusparochie als er een beroep gedaan wordt bij de sacramenten, zieken- en kerkbezoek.

15 respondenten geven aan dat ze vanuit een algemene doelstelling werken en 4 hebben deze vraag niet beantwoord.

- 13 van de 28 respondenten hebben (beroepsmatig) contact met Molukkers uit Nistelrode en omgeving. 13 van hen geven aan geen contact te hebben en 2 hebben deze vraag niet beantwoordt.

De contacten die er zijn, vinden we voornamelijk bij de professionals: huisartsenpraktijk Laar 69 (ca 200 patiënten), Diagonaal (opbouw- en jongerenwerk), parochie St. Lambertus, politie, Woningbouwvereniging Maasland (huurders), Peuterspeelzaal 't Hummeltje (gem. 5), Hooghuis Lyceum (5 lln), Kinderopvang De Benjamin (voorheen), Bureau Slachtofferhulp (soms), Algemeen Maatschappelijk werk (5). Bij de vrijwilligersorganisaties geven alleen Scouting Mira Ceti Nistelrode (2 leden) en Volleyclub Tornado (indien lid) aan dat ze contacten hebben. Vandaar ook dat de aard en frequentie per organisatie zeer verschillend beantwoordt wordt. Overigens opvallend is dat voetbalclub RKSV Prinses Irene wel 24 Molukse leden kent, maar aangeeft geen contact te hebben.

- De vraag of er verschillen waarneembaar zijn in de contacten tussen Nederlanders en Molukkers, wordt slechts door 8 van de 28 respondenten melding gemaakt. 12 beantwoorden deze vraag niet en 8 geven aan dat er geen verschillen zijn. Stichting Peuterspeelzaal 't Hummeltje geeft aan dat de contacten vaak via-via verlopen en minder diep zijn. De sociale structuur is voor hen minder zichtbaar. Het Maatschappelijk Werk ervaart een andere culturele achtergrond: andere waarden en normen en beleving. Het anderszijn komt bij de politie tot uiting dat contacten via contactpersonen verlopen. Het jongerenwerk van Diagonaal vindt het lastig om concrete afspraken te maken met de jongeren. Het opbouwwerk geeft aan dat vertrouwen opgebouwd moet worden, rekeninghoudend met geschreven en ongeschreven regels en de sleutelfiguren. De doelen worden soms met omwegen bereikt. Het is een langzaam proces. De woningbouwvereniging geeft aan dat sommige Molukse verhuurders zich sneller benadeeld voelen. Verder worden sommige contacten naar de woningbouwvereniging toe als bedreigend ervaren. De parochie geeft aan dat vooral de ouderen nog een groot respect hebben voor de pastoor.
- De contacten met Molukkers worden door 13 van de 28 respondenten als positief ervaren. Door 14 organisaties is deze vraag niet beantwoord. Slechts 1 organisatie geeft aan dat er zowel positieve als negatieve ervaringen zijn. De organisaties die een toelichting geven vertellen dat de contacten boeiend, interessant, leerzaam en positief zijn. Vooral de vriendelijkheid en gastvrijheid worden geroemd. Waarbij een respondent aangeeft, dat niet altijd te doorgronden is wat zich in de wandelgangen afspeelt.

- Of de contacten aan de doelstellingen van de organisatie beantwoorden, reageert 13 van de 28 positief. 13 hebben deze vraag niet beantwoord en 2 zijn niet altijd positief. Het nakomen van afspraken (op tijd komen/afbellen) wordt door beiden genoemd. Een van beiden geeft aan dat het nakomen financiële verplichtingen vaker problemen oplevert.
- Op de vraag of de contacten met (leden van) de Molukse gemeenschap in de afgelopen jaren zijn toegenomen of afgenomen, wordt als volgt geantwoord: toename 5, afname 6, constant 2 en niet beantwoord 15.

De toename wordt vooral geconstateerd door het kinderdagverblijf, de scouting, politie en diagonaal (jeugd- en opbouwwerk). De scouting was eerst niet in beeld bij Molukse kinderen, nu zijn 2 kinderen lid. Door de recente ontwikkelingen binnen Nistelrode heeft het opbouwwerk weer een duidelijke functie en taak gekregen. De acceptatie is groot. De politie geeft aan dat de contacten zijn toegenomen omdat door de politie Maasland twee adoptanten voor de Molukse gemeenschap zijn aangesteld.

De afname wordt gesignaleerd door de peuterspeelzaal, Hooghuis Lyceum, Maatschappelijk Werk, woningbouwvereniging, de Parochie St. Lambertus en de volleybalvereniging. Het maatschappelijk werk verklaart de afname door de toegenomen integratie en verbetering van de economische positie eind jaren negentig. De Parochie van St. Lambertus geeft aan dat het kerkbezoek ook onder Molukkers terugloopt en dat ook hier minder behoefte bestaat aan een kerkelijk huwelijk. De woningbouwvereniging had vroeger meer contacten met Stichting Pekaku. Ze vindt het wenselijk om meer contact te krijgen met het jongeren- en opbouwwerk van Diagonaal. De afname bij de peuterspeelzaal kan volgens ons te maken hebben met het geringe aantal Molukse peuters op dit moment. Sinds invoering van het VMBO gaan meer Molukse kinderen naar de brede scholengemeenschap in Uden en kiezen ze minder snel voor de VMBO-t afdeling in Heesch van het Hooghuiscollege.

Zowel de voetbalclub met 24 leden (m.n. junioren) als Bureau Sociale Raadsliden Oss geven aan dat de contacten constant blijven.

- Op de vraag via wie de contacten verlopen met de Molukse gemeenschap komt een zeer divers beeld naar voren. Vooral individuele personen (12 x) en sleutelfiguren (6x) worden vaker genoemd. De Molukse zelforganisaties, Pekaku (3x), wijkraad (3x) en Pastorani (2x), worden minder vaak genoemd. Diagonaal (2x), Palet (2x), de gemeente (2x) en anderszins (4x) worden ook genoemd. Op de vraag welke visie en/of ideeën organisaties hebben op integratie/participatie van en samenleven met Molukkers in Nistelrode valt op dat veel respondenten aangeven dat ze voor iedereen openstaan. Een enkeling voegt.

9 werkplan notitie Molukse gemeenschap Nistelrode

Inleiding

In de notitie Molukse gemeenschap wordt een negental conclusies en aanbevelingen getrokken. Het formuleren van aanbevelingen is één, het oppakken en uitvoeren is twee.

Dit werkplan biedt een nadere uitwerking hiervan. Per aanbeveling wordt aangegeven op welke wijze het wordt opgepakt, wat het doel is, wat financiële consequenties zijn, wie de verantwoordelijk draagt en worden toetsbare resultaten geformuleerd (SMART, specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden).

Ook bevat het werkplan een financiële paragraaf. Hieraan kunnen geen rechten ontleend. De werkzaamheden en de eventuele financiële consequenties die voortvloeien bij de uitwerking worden zoveel mogelijk binnen de bestaande (subsidie) afspraken opgevangen.

De conclusies en aanbevelingen zijn zoveel mogelijk specifiek uitgewerkt. De aanbevelingen bieden kansen aan de Molukse gemeenschap Nistelrode om knelpunten uit de notitie Molukse gemeenschap in de toekomst het hoofd te bieden.

Tijdens de uitwerking van de aanbevelingen zullen bestaande en (indien nodig) nieuw te ontwikkelen methodieken en programma's gebruikt worden. Deze zullen zodanig ingezet en ontwikkeld worden dat deze ook voor andere groepen (bijvoorbeeld woonwagengedwongen, vluchtelingen e.a.) in Bernheze inzetbaar zijn.

Bij uitvoeren van de aanbevelingen zijn verschillende beleidsterreinen betrokken. Er zal derhalve sprake zijn van een integrale werkwijze met deze beleidsterreinen. De beleidsmedewerker met in zijn portefeuille minderheden zal dit coördineren. Daarnaast is afstemming noodzakelijk tussen de verantwoordelijke bestuurders.

De uitvoering van dit werkplan zal starten in 2005. Hiertoe zal een werkgroep geformeerd worden bestaande uit vertegenwoordigers van Pekaku, de Wijkraad, St. Pekaku, Palet, Diagonaal, Palet en de gemeente om de verschillende aanbevelingen vertalen in concrete acties.

Nadien zal de Molukse gemeenschap worden geïnformeerd en de acties uitgevoerd worden.

De uitvoering beslaat meerdere jaren, zo ook de resultaten. Dit werkplan is ondertekend door Pekaku, de Pastorani, Wijkraad, het Algemeen Maatschappelijk Werk, de Politie Noordoost Brabant, Stichting Diagonaal, Palet en gemeente. Zij committeren zich aan de afspraken die hieruit voortvloeien. Een eerste evaluatie van dit werkplan staat gepland in 2006. Op basis hiervan kunnen gemaakte afspraken aangepast dan wel herzien worden.

Bernheze, februari 2005.

Uitwerking conclusies

In de notitie Molukse gemeenschap staat een negental conclusies geformuleerd. De conclusies zijn:

1. Oude verwachtingspatronen van de 1e en 2e generatie staan op gespannen voet met de realiteit waarin de 3e generatie nu leeft en zich begeeft.
2. De huidige organisatiestructuur van de verschillende Molukse organisaties levert (zowel intern/extern) niet het gewenste resultaat op.
3. Noodzaak tot revitaliseren van de drie Molukse organisaties.
4. Vergroten betrokkenheid Molukse gemeenschap.
5. Er is sprake van een grotere werkloosheid onder Molukkers in Nistelrode ten op zichte van het landelijke gemiddelde.
6. Verbeteren onderwijspositie Molukse jongeren Nistelrode.
7. Verbetering zorg voor Molukse ouderen.
8. Activiteiten voor Molukse jongeren zijn afgenomen.
9. Leefbaarheid en communicatie dienen verbeterd te worden.

1.

<i>Conclusie</i>	Oude verwachtingspatronen van de 1^e en 2^e generatie staan op gespannen voet met de realiteit waarin de 3^e generatie nu leeft en zich begeeft.
<i>Aanbeveling</i>	Voer binnen de gemeenschap -met respect voor de historie- een discussie over de toekomst van de Molukse gemeenschap in Nistelrode, waarbij de wensen en verwachtingen van de jongeren een plaats krijgen.
<i>Inhoudelijk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Discussie en gesprekken organiseren met de Molukse organisaties • Maandelijks discussieavonden (bijvoorbeeld 6 maal) in ruimte Pekaku • Gezamenlijke uitnodiging
<i>Verantwoordelijkheid</i>	<ul style="list-style-type: none"> • St. Pekaku • St. Pastorani • Wijkraad <p>Van iedere organisatie is tijdens de discussieavonden minimaal 1 persoon aanwezig.</p>
<i>Ondersteuning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Palet • St. Diagonaal • Externe organisatie
<i>Resultaat (SMART)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal georganiseerde discussieavonden. • Start 2005, einde 2006. • Een gezamenlijke tekst geschreven door 1^e, 2^e en 3^e generatie.
<i>Financiële ondersteuning</i>	Binnen bestaande subsidieafspraken met Pekaku en Diagonaal.

2.

<i>Conclusie</i>	De huidige organisatiestructuur van de verschillende Molukse organisaties levert (zowel intern/extern) niet in het gewenste resultaat op.
<i>Aanbeveling</i>	Het is van belang dat de drie Molukse zelforganisaties nauwer samenwerken en de communicatie onderling en naar de achterban verbetert. Het uitgangspunt moet zijn het gemeenschappelijke belang van de Molukse gemeenschap in Nistelrode, waarbij de minimale consensus is vastgelegd. De doelen, taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk omschreven en navolgbaar. Iedere organisatie committeert zich hieraan en heeft een inspanningsverplichting.
<i>Inhoudelijk</i>	<p><u>Intern tussen de lokale Molukse organisaties:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heldere communicatieafspraken tussen lokale organisaties; • Verbeteren onderlinge samenwerking (afspraken maken); • Heldere afspraken over inzet vanuit iedere organisatie (wie doet wat bij welke gebeurtenis); • Creëren van gezamenlijke verantwoordelijk van lokale organisaties voor Molukse gemeenschap N'rode (gezamenlijke optrekken als dit nodig is, gezamenlijke publicaties en presentaties in nieuwsbrief Pekaku over onderwerpen die gehele gemeenschap N'rode aangaat e.d.) • Verbeteren onderlinge bereikbaarheid (wie is vanuit de organisatie het aanspreekpunt, maandelijks bijeenkomsten tussen lokale organisaties). <p><u>Extern</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijk optrekken naar externe organisaties (gemeenten, politie, AMW e.d) door één persoon die hiertoe is gemachtigd namens de lokale organisatie(s). • Gezamenlijk optreden naar Molukse gemeenschap N'rode. • Door middel van directe benadering werving van nieuwe (bestuurs)leden en vrijwilligers voor Pekaku, Pastorani en Wijkraad.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	<ul style="list-style-type: none"> • St. Pekaku • St. Pastorani • Wijkraad
<i>Ondersteuning</i>	Direct: opbouwwerk van Diagonaal. Indirect: Palet, steunpunt vrijwilligerswerk Bernheze.
<i>Resultaat (SMART)</i>	Medio 1 januari 2006: <ul style="list-style-type: none"> • Taken, rollen en afspraken tussen Pekaku, Pastorani en Wijkraad in convenant vastgelegd; • vanaf 1 januari 2005 maandelijks bijeenkomst tussen Pekaku, Pastorani en Wijkraad om te komen tot onderlinge afspraken.
<i>Financiële ondersteuning</i>	Ondersteuning door Diagonaal uit reguliere afspraken productenplan.

3.

<i>Conclusie</i>	Vernieuwing (revitaliseren) van de drie Molukse organisaties.
<i>Aanbeveling</i>	De Molukse zelforganisaties zijn bereid om de eigen organisatie te verjongen, nieuw leven in te blazen en aan te passen aan de vragen en behoeften van deze tijd. Gerichte kadertraining is gewenst.
<i>Inhoudelijk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • trainingen op leervragen die voortkomen uit aanbeveling 2 • Kadertraining voor bestaande- en nieuwe bestuursleden; • Taak en functie-omschrijving bestuursfuncties, organogram Molukse organisaties, aanspreekpunten voor Molukse gemeenschap. • Vertegenwoordiging nieuwe bestuursleden bij voorkeur uit lokale gemeenschap N'rode. • Werving van nieuwe vrijwilligers.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	Palet in samen werking met BOWO (Brabants OpbouwWerkers Overleg)*
<i>Ondersteuning</i>	Indirect: Opbouwwerk Diagonaal, BOWO en het steunpunt vrijwilligerswerk Bernheze
<i>Resultaat (SMART)</i>	Voor 2006 <ul style="list-style-type: none"> • Alle bestaande/nieuwe bestuursleden hebben kadertraining ontvangen
<i>Financiële ondersteuning</i>	Aan de hand van een uitgewerkt plan van aanpak middelen werven uit <ul style="list-style-type: none"> • Fondsen • Provincie • Gemeentelijke projectsubsidie

* = overlegorgaan van professionele opbouwwerkers gericht op het ondersteunen van elkaar in voortkomende werkzaamheden. Bowo wordt ondersteund door Palet.

4.

<i>Conclusie</i>	Vergroten betrokkenheid Molukse gemeenschap
<i>Aanbeveling</i>	De gemeente Bernheze en de drie Molukse zelforganisaties formeren klantenpanels op de verschillende terreinen, waarbij een beroep gedaan wordt op betrokkenheid, ervaring en deskundigheid van de panelleden. Een klantenpanel signaleert, verzamelt, analyseert en initieert in samenwerking met Diagonaal en Palet activiteiten ter verbetering van de positie van Molukkers in Nistelrode en omgeving. (Deze aanbeveling heeft een duidelijke relatie met conclusie 1)
<i>Inhoudelijk</i>	<p>Het realiseren van participatietrajecten middels panels. De samenstelling en vormgeving van deze panels worden afhankelijk gesteld van het gekozen onderwerp of thema. Je zou kunnen denken aan een panel van 1ste en tweede generatie, een panel van de Molukse 3^e generatie en een panel van "deskundigen" inclusief Molukse sleutelfiguren.</p> <p>In 2005 kunnen de volgende thema's aan bod komen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de kloof tussen 1ste/2^e en derde generatie • de onderwijspositie van Molukse leerlingen • het arbeidsperspectief van Molukse jongeren • de zorg voor Molukse ouderen • de maatschappelijke positie van de Molukkers in Nistelrode c.q. Nederland <p>Uiteindelijk moeten de paneldiscussies leiden tot projecten c.q pilots.</p>

	De panelavonden worden gehouden in het Moluks clubgebouw.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	St. Pekaku, St. Pastorani, Wijkraad en gemeente Bernheze (?)
<i>Ondersteuning</i>	Palet en St. Diagonaal
<i>Resultaat (SMART)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Startbijeenkomst in 1^e kwartaal 2005 • Twee gekozen thema's komen in 2005 aan bod en worden in de klantenpanels besproken. • Eind 2005 realisatie van twee uitgewerkte pilots/projecten.
<i>Financiële ondersteuning</i>	Is afhankelijk van de productafspraken tussen Stg. Diagonaal en de gemeente Bernheze voor 2005

5.

<i>Conclusie</i>	Er is sprake van een grotere werkloosheid onder de Molukkers in Nistelrode ten op zichte van het landelijk gemiddelde.
<i>Aanbeveling</i>	De werkloosheid onder Molukkers in Nistelrode moet evenredig zijn met de andere ingezetenen. Er worden extra inspanningen gevraagd van de gemeente, CWI en Diagonaal i.s.m. Palet om m.n. jongeren intensief te begeleiden (maatschappelijke begeleiding) om belemmeringen -bij het vinden en het behouden van werk - weg te nemen. Met het project Kue djago, man! uit Helmond zijn goede ervaringen opgedaan.
<i>Inhoudelijk</i>	<p>Vanaf 1 januari 2005 is de wet werk en bijstand van kracht. Hoofddoelstelling is het verhogen van de arbeidsparticipatie en vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden. Het aantal werklozen onder Molukkers is hoger dan het landelijke gemiddelde. Vooral de toename van de jeugdwerkloosheid baart grote zorgen. Om dit aantal verder terug te dringen is een specifieke aanpak noodzakelijk. Uit het oogpunt van preventie en om te voorkomen dat Molukkers in een maatschappelijk isolement terecht komen met alle negatieve consequenties (multiproblematiek) is een specifieke aanpak op maat noodzakelijk.</p> <p>Doelstelling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring van de Nistelrodese Molukkers vanaf 15 t/m 25 (of 65 ?) jaar met specifiek aandacht voor het verkrijgen of behouden van werk. • Het werken aan belemmeringen die instroom op de scholings/arbeidsmarkt in de weg staan en het verhogen van de eigenwaarde van de cliënten. • Het wegwerken van belemmeringen in het formele netwerk. • Het realiseren van een optimale afstemming tussen en adviseren van diverse actoren in het werkveld, waardoor er een eenduidige aansturing van de molukkers wordt bewerkstelligd. <p>Het aantal afnemers: 15 á 20 klanten. <i>Methodiek:</i> Maatschappelijke begeleiding. Suggestie: wellicht kan een integraal project gerealiseerd worden t.b.v. andere doelgroepen die ver van de arbeidsmarkt staan bv. woonwageneigenaren, langdurige werklozen.</p> <p><i>Beleid Sociale Zaken</i> Alle personen krijgen ondersteuning bij het vinden van werk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de diensten van vijf reïntegratiebedrijven. Er is extra aandacht voor allochtonen die de Nederlandse taal nog niet (goed) machtig zijn. De derde en vierde generatie Molukkers zijn Nederlanders die de Nederlandse</p>

	<p>taal in beginsel goed spreken. Vanuit het arbeidsperspectief zal er geen specifieke aandacht aan hen als groep gegeven worden, wel individueel maatwerk!</p> <p>Naast de afspraken met de vijf reïntegratiebedrijven is met Phasos, gespecialiseerd in het begeleiden van Molukkers de afspraak gemaakt dat als de Molukse achtergrond de reden is die de terugkeer in het arbeidsproces belemmert zijn hieraan extra aandacht zullen besteden. Er moet dan wel sprake zijn van een relatie (WWB-uitkering) met sociale zaken.</p> <p><i>Aandachtspunten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Binnen huidige bestand Sociale Zaken zijn 3 Molukkers met een WWB-uitkering. Het UWV verstrekt 11 uitkering aan Molukkers uit N'rode. • Het aantal Molukkers met WWB uitkering is te klein om apart project op te starten, voorts ligt er een afspraak met Phasos. • Samenwerking met UWV van belang. • Ook oudere Molukkers betrekken
<i>Verantwoordelijkheid</i>	Direct: St. Diagonaal, Palet, centrum voor Werk en Inkomen en UWV. Indirect: gemeente.
<i>Ondersteuning</i>	Coach/scholingsprojectmedewerker Stg Diagonaal i.s.m. Palet.
<i>Resultaat (SMART)</i>	Onderzoek dat uitmond in een uitgewerkt projectplan.
<i>Financiële ondersteuning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van goedkeuring projectplan met ingediende financiële begroting. • Destijds heeft gemeente Helmond € 5.445,- uitgetrokken voor het project Kue Djago, man!

6.

<i>Conclusie</i>	Verbeteren onderwijspositie Molukse Jongeren Nistelrode.
<i>Aanbeveling</i>	<p>Het verbeteren van de onderwijspositie kent twee kanten. Enerzijds richting scholen en anderzijds (en deze is net zo belangrijk) de rol van de jongeren en hun ouders/verzorgers hierin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De onderwijspositie van Molukkers dient te verbeteren. De betrokken scholen, schoolbesturen en peuterspeelzalen krijgen hierover de meest recente informatie ter beschikking. Daarnaast worden deze partijen één op één benaderd. <p>Met de partijen zal worden gesproken over oplossingen zoals het in beeld brengen van Molukse leerlingen en leerlingenzorg, die waar nodig op maat geleverd kan worden. Deze zorg kan bestaan uit: taalstimulering, verhoging ambitieniveau, empowerment en mentoring.</p> <p>Ook aan de deelname aan peuterspeelzalen door Molukse kinderen, de ondersteuning van deze leerlingen door ouders en aan nascholing van leerkrachten zal aandacht worden besteed.</p> <p>Er zal gezocht worden naar ervaringen elders, die effectief zijn geweest in het verbeteren van de onderwijspositie van Molukse jongeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het leerplichtverslag 2003/2004 wordt geconstateerd dat de mogelijkheden om met scholieren en ouders in contact te treden over het naar school gaan en leerplicht minder worden. Het lijkt alsof niemand zich verantwoordelijk voelt. Jongeren worden hiervan de dupe en verlaten voortijdig school zonder diploma en blijven verstoken van hulpverlening. <p>Jongeren en ouders moeten zich bewust zijn van hun eigen verantwoor-</p>

	<p>delijkheid voor school en leerplicht. Dit betekent dat in situaties met school (waarin al of niet de leerplichtambtenaar betrokken is) afspraken worden nagekomen. Ouders/verzorgers hebben hierin een motiverende en stimulerende rol.</p> <p>Andere betrokken partijen zijn: Stichting Diagonaal, Palet en het Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers (LSEM)</p>
<i>Inhoudelijk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • in gesprek gaan met scholen en peuterspeelzalen over de problematiek; • uitzetten van acties om Molukse leerlingen beter in beeld te krijgen; • onderzoeken hoeveel Molukse peuters gebruik maken van voor en vroeg schoolse voorzieningen; • Molukse ouders actief betrekken bij het voorbereiden en steunen van hun kind op de basisschool; • Leerkrachten ondersteunen in het begeleiden van Molukse leerlingen; • Lokale Molukse organisaties zetten acties op gericht op verhoging verantwoordelijkheidsbesef bij jongeren en ouders/verzorgers over school en leerplicht.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Indirect: Palet en Opbouwwerk Diagonaal voor contacten richting scholen, peuterspeelzalen en begeleiding lokale Molukse organisaties. Pekaku, Wijkraad en Pastorani voor het vergroten betrokkenheid, bewustwording en verantwoordelijkheidsbesef jongeren en ouders over school en leerplicht. • Indirect: scholen; voor specifieke aandacht binnen onderwijs, peuterspeelzalen voor werving Molukse peuters. • Gemeente Bernheze, afdeling onderwijs/leerplichtambtenaar. Geen regierol omdat scholen middels dit werkplan handvatten aangereikt krijgen om de problemen aan te pakken. Afdeling Onderwijs kan een intermediaire rol spelen in het overleg met de scholen over dit werkplan. De leerplichtambtenaar heeft de rol als (onafhankelijk) intermediair (vanuit het belang van het kind) en kan geconsulteerd worden. • Diagonaal (voor opvoedingsondersteuning aan ouders). Palet / LSEM voor informatie over voorbeeldprojecten elders in het land (specifiek betreffende onderwijs). <p>LET OP: coördinatie van de activiteiten ligt bij de instantie/organisatie die een bepaalde activiteit uitvoert.</p>
<i>Ondersteuning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Palet / LSEM voor informatie over voorbeeldprojecten elders in het land (specifiek betreffende onderwijs) • Diagonaal (mogelijk unit opvoedingsondersteuning) • Betrekken sleutelfiguren in contact met scholen.
<i>Resultaat (SMART)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Scholen hebben Molukse leerlingen in beeld en een plan van aanpak betreffende Molukse leerlingen die extra aandacht en begeleiding op maat nodig hebben. • Peuterspeelzalen hebben Molukse peuters in beeld. • Peuterspeelzalen hebben een plan van aanpak betreffende de werving. • Jongeren en ouders/verzorgers nemen verantwoordelijkheid voor het volgen van onderwijs en de afspraken die hieruit voortvloeien.
<i>Financiële onder-</i>	De activiteiten die voortvloeien uit deze aanbeveling dienen gezien te worden

<i>steuning</i>	binnen bestaande subsidieafspraken met Diagonaal en St. Pekaku. Als er extra financiële middelen nodig zijn dient, gelet op het beschikbare budget (zie onderdeel financiële middelen van dit werkplan) de afweging gemaakt te worden hoe deze gegenereerd en ingezet worden.
-----------------	--

7.

<i>Conclusie</i>	Vereenzaming ouderen eerste generatie/verbetering zorg voor ouderen
<i>Aanbeveling</i>	Er is sprake van kleinere wordende groep ouderen van de eerste generatie. Zij komen steeds meer in een isolement. Om vereenzaming en sociaal isolement te voorkomen is extra zorg voor en ondersteuning (creëren ontmoetingsplaats) van deze ouderen gewenst. De sterke groei van het aantal 50-plussers vraagt om actie op dit terrein.
<i>Inhoudelijk</i>	De traditionele zorg voor Molukse ouderen staat onder druk. Vanuit de Molukse gemeenschap wordt nog onvoldoende een beroep gedaan op hulp- en zorginstellingen. Er zijn nogal wat drempels te slechten voordat Molukse ouderen effectief gebruik zullen en kunnen maken van deze voorzieningen. Verder is de Molukse gemeenschap onvoldoende geïnformeerd op welke voorzieningen ze recht hebben. Er dient in samenspraak met de Molukse gemeenschap zorgbeleid op maat ontwikkeld te worden zowel op de korte als lange termijn. Verder dient de samenwerking met de dienstverlenende instellingen op dit terrein verbeterd te worden, zodat de toegankelijkheid verbeterd wordt. Ervaringen met ouderzorg aan Molukkers zullen als mogelijke opties dienen. Het huidige gebouw -waarbij het vooral de gemeenschappelijke ruimte betreft van St. Pekaku is voor minder valide mensen slecht bereikbaar.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	Primair: Pekaku, wijkraad en pastorani en lokale ouderenorganisaties Secundair: gemeente (ondersteuning, faciliterend).
<i>Ondersteuning</i>	Palet
<i>Resultaat (SMART)</i>	Medio 2005 <ul style="list-style-type: none"> • netwerking ontwikkeling van relevante organisaties • Instellen van een panel voor ouderenzorg met als doel visieontwikkeling adv voorbeeldprojecten elders • Plan van aanpak ontwikkelen (op korte als lange termijn) Medio 2005 –2007 <ul style="list-style-type: none"> • uitvoering activiteitenplan zorg
<i>Financiële ondersteuning</i>	Nader te bepalen adv behoeften en vragen.

8.

<i>Conclusie</i>	Activiteiten voor Molukse jongeren zijn afgenomen.
<i>Aanbeveling</i>	Activiteiten voor Molukse jongeren zijn afgenomen. Vele inspanningen van de jongerenopbouwwerker en bestuur Pekaku zijn door de Molukse jongeren niet goed opgepakt. Door gebrek aan motivatie en diverse tegengestelde belangen werden gemaakte afspraken meerdere malen niet nagekomen. Er is behoefte aan reguliere ondersteuning (een constante factor) vanuit het jongerenwerk om in samenwerking met de Molukse organisaties en de jongeren zelf nieuwe laagdrempelige activiteiten te ontwikkelen. Gedacht wordt een vaste activiteitenbegeleider, die vanuit het gebouw Pekaku opereert en lijnen uitzet.
<i>Inhoudelijk</i>	<i>Algemeen</i>

	<p>Voor organiseren van activiteiten wordt veel gebruik gemaakt van de lokatie van St. Pekaku. Gestreefd moet worden naar een zo efficiënt mogelijk inzetten en gebruiken van deze ruimtes en daarbij behorende de beheers- en activiteitentaken. Daarbij dient nagegaan te worden en een keuze gemaakt te worden of er naast de reguliere beheerder aparte activiteitenbegeleider gewenst en mogelijk¹ is of dat deze gecombineerd² kan worden.</p> <p><i>Keuze 1: aparte activiteitenbegeleider</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tegen: dient apart ingekocht te worden bij externe organisatie (Diagonaal, IBN e.d.). Uitgaande van bestaande subsidieafspraken is dit financieel niet haalbaar; • voor: sentimenten binnen Molukse gemeenschap voor huidige beheerder; <p><i>Keuze 2: combinatiefunctie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • voor: constante en stimulerende factor; spil tussen bestuur en jongeren, motiverend en opbouwend naar gebruikers gebouw. • Financieel aantrekkelijk. <p><i>Keuze 3: reïntegratie van WWB</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden onderzoeken om een Molukker (uit N'rode) met een WWB-uitkering via een reïntegratietraject als activiteitenbegeleider te werven. <p><u>Voorkeur gaat uit naar combinatiefunctie.</u></p> <p>Hierin is een rol weggelegd voor bestuur Pekaku (met ondersteuning vanuit Wijkraad en Pastorani) om gesprek aan te gaan met beheerder en IBN. Ondersteuning daarbij van Diagonaal.</p> <p>Mogelijkheden via reïntegratietraject WWB als optie openhouden.</p>
<i>Verantwoordelijkheid</i>	St. Pekaku. Ondersteuning vanuit Wijkraad en Pastorani.
<i>Ondersteuning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Indirect: Diagonaal (regulier opbouwwerk en jongeren(opbouw)werk). Hierbij de mogelijkheid bezien om sleutelfiguren in te schakelen voor creëren draagvlak onder Molukse gemeenschap. • Indirect: Palet en gemeente.
<i>Resultaat (SMART)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Combinatie afspraken beheerder/activiteitenbegeleider. • Aantal georganiseerde activiteiten
<i>Financiële ondersteuning</i>	De activiteiten voor de Molukse jongeren dienen gezien te worden binnen de bestaande subsidieafspraken met St. Pekaku en St. Diagonaal (opbouwwerk en jongerenwerk). Mocht er sprake zijn van vermindering van het aantal uren van huidige beheerder de vrijkomende middelen aanwenden voor deze aanbeveling.

9.

<i>Conclusie</i>	Leefbaarheid en communicatie dient verbeterd te worden
<i>Aanbeveling</i>	Op het gebied van leefbaarheid liggen er kansen om de communicatie met instanties (zoals de woningbouwvereniging) te verbeteren en de Molukse gemeenschap meer bekend te maken met de (algemene) hulpverlening zoals het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), schuldhulpverlening.
<i>Inhoudelijk</i>	<p>Het opzetten van een informatiecampagne gericht op Molukse gemeenschap N'rode over lokale- en landelijke organisaties die hulp kunnen bieden op diverse terreinen van wonen, zorg en welzijn. Te denken valt daarbij informatie over het AMW, politie, wonen, schuldhulpverlening, novadic etc. Het AMW heeft hiertoe tijdens het beleidsoverleg van 21 juni 2004 een voorstel gedaan (zie aanvulling).</p> <p>St. Diagonaal heeft in verband met het bovenstaande het product "Stap In"</p>

	ontwikkeld. In het kader van het kennen en gekend worden waarborgt de politie Maasland structureel contact met de Molukse gemeenschap in Nistelrode.
<i>Verantwoordelijkheid</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Direct: Pekaku, Wijkraad en Pastorani voor creëren draagvlak onder Molukse gemeenschap en het opbouwwerk Diagonaal (coördinatie). • Indirect: algemene- en specifieke hulpverlenende organisaties voor informatieoverdracht. • Politie.
<i>Ondersteuning</i>	AMW, Diagonaal, Palet
<i>Resultaat (SMART)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Plaats vinden van enkele bijeenkomsten
<i>Financiële ondersteuning</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Uit reguliere productafspraken Diagonaal en subsidieafspraken met lokale instellingen. • Mocht er sprake zijn van aanvullende kosten de mogelijk van financiering bezien binnen het kader van projectsubsidies dan wel beschikbaar gestelde middelen in verband met dit werkplan.

Aanvullend op 9.

<i>Conclusie</i>	Leefbaarheid en communicatie dienen verbeterd te worden
<i>Aanbeveling</i>	Op het gebied van leefbaarheid liggen er kansen om de communicatie met instanties (zoals de woningbouwvereniging) te verbeteren en de Molukse gemeenschap meer bekend te maken met de (algemene) hulpverlening zoals het AMW en schuldhulpverlening.
<i>Inhoudelijk</i>	Molukse gemeenschap informeren en toe leiden naar activiteiten en voorzieningen (AMW, Novadic, MEE, politie, Thuiszorg e.a.)
<i>Verantwoordelijkheid</i>	Molukse gemeenschap is er zelf verantwoordelijk voor dat zij over de juiste informatie beschikken. Vrijwilligers uit de gemeenschap zouden getraind kunnen worden om aanspreekpunt te zijn voor anderen.
<i>Ondersteuning</i>	AMW, Diagonaal; opbouwwerk Diagonaal; coördinator opvoedingsondersteuning
<i>Resultaat (SMART)</i>	Molukse gemeenschap is bekend met en maakt gebruik van algemene voorzieningen
<i>Financiële ondersteuning</i>	Mogelijk inpassen in productafspraken Diagonaal.

Financiële middelen

Budgetneutraliteit wordt zoveel mogelijk nagestreefd. Dit betekent de werkzaamheden die voortvloeien en bij de uitvoering van de aanbevelingen zoveel mogelijk binnen de bestaande (subsidie) afspraken met St. Diagonaal en St. Pekaku gevonden moeten worden.

Als er extra financiële middelen nodig zijn kan mogelijk een beroep gedaan worden op de tijdelijke stimuleringsregeling zoals deze is opgenomen in de perspectiefnota 2004-2007. Deze is bedoeld om de Molukse gemeenschap, in het bijzonder St. Pekaku, te ondersteunen een goede eigen organisatie op te zetten. Voor 2005 is dit € 2.000,- en in 2006 een bedrag van € 1.000,-. Naast het inzetten van bovengenoemde middelen kunnen per (te ontwikkelen) activiteiten de mogelijkheden van projectsubsidies onderzocht worden.

Kostenoverzicht

<u>Conclusie</u>	<u>Kosten in €</u>
1. Oude verwachtingspatronen van de 1e en 2e generatie staan op gespannen voet met de realiteit waarin de 3e generatie nu leeft en zich begeeft.	0
2. De huidige organisatiestructuur van de verschillende Molukse organisaties levert (zowel intern/extern) niet het gewenste resultaat op	0
3. Noodzaak tot revitaliseren van de drie Molukse organisaties	0
4. Vergroten betrokkenheid Molukse gemeenschap	0
5. Er is sprake van een grotere werkloosheid onder Molukkers in Nistelrode ten op zichte van het landelijke gemiddelde.	PM
6. Verbeteren onderwijspositie Molukse jongeren Nistelrode	PM
7. Verbetering zorg voor Molukse ouderen	PM
8. Activiteiten voor Molukse jongeren zijn afgenomen	0
9. Leefbaarheid en communicatie dienen verbeterd te worden	0

Uitwerking conclusies en aanbevelingen

Hiertoe zal een werkgroep geformeerd worden bestaande uit vertegenwoordigers van Pekaku, de Wijkraad, St. Pekaku, stichting Diagonaal, Palet en de gemeente om de verschillende aanbevelingen vertalen in concrete acties. Nadien zal de Molukse gemeenschap worden geïnformeerd en de acties uitgevoerd worden.

Over de inzet van stichting Diagonaal zijn afspraken gemaakt in het productplan 2005. Voor inspanning van ondersteunende organisaties zoals Palet en het Landelijke Steunpunt Educatie Molukkers (LSEM) zal per aanbevelingen om inzet gevraagd worden.

De werkgroep legt uiteindelijk verantwoording af aan het beleidsoverleg Molukse gemeenschap.

10 Ondertekening notitie Molukse gemeenschap Nistelrode 22-02-2005

Namens de gemeente Bernheze

Dhr. A.A.M.M. Heijmans, burgemeester gemeente Bernheze

Namens Stichting Pekaku

Dhr. V. Ngarbingan, voorzitter stichting Pekaku

Namens de Wijkraad

Dhr. J. Rumlus

Namens de Pastorani

Dhr. E. Heljanan

Namens Stichting Diagonaal

Mw. H. Jacobs, directeur stichting Diagonaal

Namens Palet

Dhr. H. Rijgersberg, directeur Palet, steunpunt voor multiculturele ontwikkeling in Noord-Brabant

Namens het Algemeen Maatschappelijk Werk

Paul M.H. Janssen, bestuurder - directeur Stichting Maatschappelijk Werk.

Namens de politie Noordoost-Brabant.

Dhr. M.T.E Verwoert, hoofdinspecteur van politie regio Brabant Noord, district 4